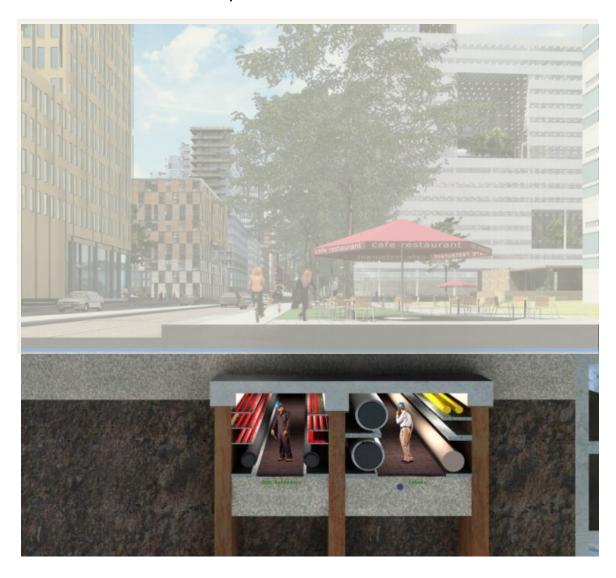

Rapport IMKL2015 - Dataspecificatie Utiliteitsnetten

datum 19 juni 2015 Geonovum

versie 0.96 Linda van den Brink Paul Janssen

Document kenmerken

In onderstaande tabel zijn de kenmerken van deze Data Product Specificatie opgenomen.

Titel IMKL2015 - Dataspecificatie Utiliteitsnetten

AuteurLinda van den Brink, Paul JanssenDatumDatum laatste wijziging <2015-06-19>OnderwerpData specificatie voor Utiliteitsnetten

Uitgever <naam Type Tekst

Beschrijving Dit document beschrijft de data specificatie voor data product utiliteitsnetten

Bijdragen van <namenlijst of groepsnaam>

Formaat MS Word (doc)
Bron Geonovum

Rechten < Eventuele beperkingen ten aanzien van dit document>

Identificatie IMKL_Dataspecificatie_096.doc

Taal Nederlands

Relatie Deze dataproduct beschrijving is opgesteld in het kader van PDOK en is

gebaseerd op de INSPIRE data specification template

Geldigheidsduur

Wijzigingshistorie

Hieronder is de historie van dit document opgenomen.

Versie	Datum	Aangepast	Aangepaste	Omschrijving aanpassing(en)
		door	secties	
0.96	2015-06-18	PJA	alles	Nav review en periode tot 18 juni.
0.95	2015-02-02	PJA	alles	Nav van review werkgroep
0.9	2014-12-18	PJA		Review op 0.3 verwerkt
0.3	2014-11-26	PJA	1,2,3,4,5,6	Review verwerkt, andere dan WION modellen
				toegevoegd
0.2	2014-11-03	PJA	H 5	Hoofdstuk 5 ingevuld
0.1	2014-10-xx	PJA	Geheel	Start op basis van PDOK DPS Template

Naamsvermelding-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland (CC BY-ND 3.0)

Voorwoord

Dit document bevat de dataspecificatie ten behoeve van het berichtenverkeer voor uitwisseling van kabel en leiding informatie van de utiliteitsnetten elektriciteit, gas en chemie, telecom, water, warmte en afvalwater. Het doel van deze dataspecificatie is om -aanvullend aan de metadata beschrijving van het dataproduct (conform ISO 19115)- achtergrond informatie te verstrekken over een dataproduct. Waar de metadata de informatie op bestandsniveau beschrijft is de dataspecificatie bedoeld om de gegevensstructuur en objectdefinities te beschrijven. Op basis van de dataspecificatie en de metadata van het dataproduct kan een gebruiker van de gegevens zich een goed beeld vormen van de data die worden aangeboden en de data inhoudelijk interpreteren. Daarnaast geldt dat onderdelen van de dataspecificatie nodig zijn ten behoeve van applicatiebouw voor realisatie van het berichtenverkeer aan de aanbod en ontvangstzijde.

Dit document is opgesteld in de context van het KLICWIN programma. Opdrachtgever was de stuurgroep KLICWIN bestaande uit de volgende organisaties: Ministerie van Economische Zaken, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Platform Netbeheerders, Cumela, Stichting Rioned, Bouwend Nederland, Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen en het Kadaster. Voor de realisatie van dit document is een werkgroep gevormd van domeinexperts die de eisen hebben geformuleerd waaraan de dataspecificatie moet voldoen, in het proces hebben meegewerkt en het resultaat hebben geëvalueerd. De volgende personen hebben deelgenomen aan de werkgroep:

Ad van Houtum (Kadaster) Wil Lambo (KPN) Daan van Os (Brabant Water) Jorrit Hanson (Enexis) Marcel Busser (BAM) Felix Parmentier (BAM) Martin Borgman (Kadaster) Ron Dijkstra (Gasunie) Hendrik van de Berg (Alliander) Henny Nouwens (Ziggo) Hans Postema (Gasunie) Fuat Akdeniz (Kadaster) Bas Heite (B12) Frank Coumans (Eneco) Hans Meijer (Gemeente Den Haag) Eric Oosterom (Stichting Rioned) John Peeters (Gemeente Maasgouw)

In de voorbereiding van het opstellen van deze specificatie is er gekeken naar het IMKL2.2 model zoals dat door AGIV in België is ontwikkeld voor de realisering van de Belgische KLIP voorziening. Deze methodiek sloot voor een groot deel aan op de Nederlandse situatie. Er is daarom dankbaar gebruik gemaakt van de daar opgedane ervaringen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding		wijzer.	6
2	Scope	7		
	2.1	Scope		7
3	Overzich	nt8		
	3.1	Naam	en Acroniemen	8
	3.2	Inform	ele beschrijving	8
		3.2.1	Definitie	8
		3.2.2	Beschrijving	8
	3.3		tieve referenties	10
	3.4	Totstar	ndkoming	11
	3.5		n en definities	11
	3.6	Symbo	llen en afkortingen	11
4	Identific	atie doc	ument	12
5		ntent en	structuur	13
	5.1	Inleidir		13
	5.2		agrammen	13
			Beschrijving algemeen principe: IMKL2015 als extensie op INSPIRE.	13
		5.2.2	UML - WION overzicht	14
		5.2.3	Basisattributen voor identificatie en labels	17
		5.2.4	IMKL2015 semantische kern	19
			Extra toelichting: ExtraDetailinfo, maatvoering, annotatie.	21
		5.2.6	Extra toelichting: Eis voorzorgsmaatregel en Bijlage.	22
		5.2.7	Extra toelichting: ExtraTopografie:	22
		5.2.8	Extra toelichting: Geometrie en topologie.	22
		5.2.9	Diepte	25
		5.2.10	Utiliteitsnet	26
		5.2.11	KabelOfLeiding	27
		5.2.12	Leidingelement	28
		5.2.13	Extra toelichting: Aansluiting	29
		5.2.14	KabelEnLeidingContainer	30
		5.2.15	ContainerLeidingelement	32
		5.2.16	Relaties tussen KabelEnLeiding, Leidingelement en container objecten.	32
		5.2.17	Diagram per type kabel of leiding.	34
		5.2.18	Elektriciteitskabel	35
		5.2.19	Telecommunicatiekabel	36
		5.2.20	Olie-gas-chemicalienpijpleiding	37
			Rioolleiding	38
		5.2.22	Waterleiding	39
		5.2.23	Thermische pijpleiding	40
		5.2.24	Leidingelementen per type net (thema)	41
		5.2.25	Identifier management	42
		5.2.26	Numerieke waarden.	42
		5.2.27	Tijd representatie	42
		5.2.28	UML - EC61 overzicht.	43
		5.2.29	UML - Buisleidingen Risicoregister overzicht.	45
		5.2.30	UML - Stedelijk water overzicht.	47
	5.3	Object	catalogus	49
	5.4	Inform	atie-elementen gedefinieerd in de objectcatalogus.	49
		5.4.1	Geografische objecten	52
		5.4.2	Data typen	52

		5.4.3	Waardelijsten	53
		5.4.4	Geïmporteerde typen (informatief)	53
6	Referenti	ie syste	emen	54
	6.1	Ruimte	elijk referentiesysteem	54
7	Levering	55		
	7.1	Leveri	ngsmedium	55
	7.2	Forma	ten (encodings)	55
8	Visualisa	tie		56
9	Bibliogra	fie		57
10	Bijlage 1: IMKL1.1 (2012)			58
11	Bijlage 2: IMKL2015 waardelijsten.			
12	Bijlage 3: Model voor opnemen Belang en Belangenstrook			
13	Biilage 4	: Aanle	vering en uitlevering eis voorzorgsmaatregel.	60

Inleiding en leeswijzer.

De dataspecificatie omvat een drietal documenten waarvan dit het hoofddocument is. Hiernaast is er een document waarin de objectcatalogus is opgenomen, IMKL2015 – Objectcatalogus, en een apart document met de in de waardelijsten opgenomen waarden. Het laatste is voorlopig alleen beschikbaar in een Excel bestand.

Scope

2.1 Scope

Dit document beschrijft de dataspecificatie, IMKL2015, van het door KLICWIN ontsloten dataproduct Utiliteitsnetten.

IMKL2015 geeft de gedetailleerde beschrijving van structuur, inhoud en datakwaliteit van utiliteitsnetten en dient als basis voor de realisatie en ontsluiting van KLICWIN services.

De gebruikstoepassing waar de semantiek van IMKL2015 door wordt bepaald komt voort uit verschillende wetgevingen, regelingen en processen. Deze zijn:

- **WION:** Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten. Uitwisseling van kabel en leiding informatie ter voorkoming van graafschade voor de netten: telecom, riolering, water, elektriciteit, gas en warmte.
- **INSPIRE:** Europese richtlijn voor uitwisseling van digitale gegevens gerelateerd aan milieu. Voor deze specificatie in het bijzonder het thema Utilities en Governmental Services en daarin de Utility Networks. Dataspecificaties voor uitwisseling kabel en leidingen informatie voor de netten: datatransport, riolering, water, elektriciteit, gas, warmte en andere kabels & leidingen.
- **Besluit externe veiligheid buisleidingen (BevB):** Besluit houdende milieukwaliteitseisen externe veiligheid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. Onder andere opname van buisleidingen met gevaarlijke inhoud (Bgi) (en beperkingen op ruimtegebruik) in een bestemmings- of inpassingsplan.
- **Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS)** Verplichting tot invoeren risico's van gevaarlijke stoffen in een landelijk risicoregister.

De volgende gebruikstoepassing is nog niet operationeel in IMKL2015 verwerkt. Er is voor nu nog een onvoldoende beschreven toepassing. Er is wel al een experimenteel diagram toegevoegd om de gedachte te bepalen.

• **EC61 (COM 147)** EU richtlijn voor een Verordening van het Europees Parlement en Raad over maatregelen om de kosten van de aanleg van elektronische hogesnelheidscommunicatienetwerken te verlagen.

Overzicht

3.1 Naam en Acroniemen

IMKL2015 - Dataspecificatie voor Utiliteitsnetten.

3.2 Informele beschrijving

3.2.1 Definitie

Utiliteitsnet: Een verzameling netwerkelementen die tot één type nutsvoorzieningennet behoren. Omvat voorzieningen voor elektriciteit, telecommunicatie, gas, chemicaliën, drinkwater, afvalwater en warmte.

3.2.2 Beschrijving

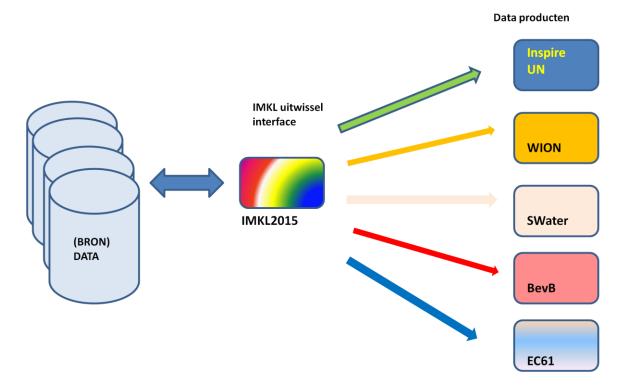
IMKL2015 vormt het gemeenschappelijke begrippenkader voor de uitwisseling van informatie van verschillende typen uitiliteitsnetten. Een uitiliteitsnet is daarin een verzameling netwerkelementen die tot één type nutsvoorzieningennet behoren en omvat voorzieningen voor elektriciteit, telecommunicatie, gas, chemicaliën, drinkwater, afvalwater en warmte. In de WION wordt een net (is utiliteitsnet) omschreven als: net: een ondergrondse kabel of leiding, daaronder mede begrepen lege buizen, ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken, bestemd voor transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, van energie of van informatie. Het utiliteitsnet omvat ook de informatie omschreven in deze definitie.

Een utiliteitsnet is in eerste instantie de samenstelling van fysieke elementen die samen het net vormen. Het bestaat uit kabels, leidingen, buizen die nodig zijn voor het transport van de net-producten zoals energie, water en informatie, resulterend in bijvoorbeeld elektricteitskabels, telecomkabels, buisleidingen voor gas, kerosine en leidingen voor water, warmte of riolering. Het omvat ook constructies voor het verbinden, verwerken, beschermen, beheren, meten, controleren van transport en distributienetten. Denk hierbij aan verbindingsmoffen, drukregelaars, putten, meetstations etc.

Al de uitiliteitsnetten zijn opgebouwd uit verbindingen en verbindingspunten die samen een transportnetwerk vormen. De logica van de netwerken wordt beschreven middels een topologische-, of connectiviteitsmodel. IMKL2015 volgt een arc-node topologie om de logica van het netwerk te kunnen beschrijven. De kern van het model zit echter in het uitwisselen van de liggingsgegevens van de netten en de netwerkelementen. Primair gebeurt dat middels centerlijnen voor de locatie van kabels en leidingen en centerpunten voor leidingelementen. Optioneel is er ook een vlakken representatie en een uitbreiding voor driedimensionale representatie.

Een utiliteitsnet wordt beschreven door de ligging en topologie van de netelementen maar ook door beschrijvende informatie over type utiliteitsnet (het thema), verantwoordelijke organisaties, type product, type leiding en velerlei relevante directe, gerelateerde of afgeleide kenmerken en eigenschappen. Voor de bepaling van het domein in relatie tot de opgenomen eigenschappen staan een aantal data-uitwisselingsprocessen centraal: INSPIRE Utilities, WION, Risicoregister Gevaarlijke Stoffen, Stedelijk afvalwater en EC61 (breedband internet). Al deze processen stellen eisen aan begrippenkaders in relatie tot utiliteitsnetten en de onderdelen daarvan. IMKL2015 integreert de begrippenkaders voor deze verschillende processen en creëert hiermee een basis voor synergie in de datauitwisselingsprocessen.

Figuur 3.1: IMKL2015 beschrijft het totaal aan informatie die voorziet in een aantal dataleveringsprocessen: WION, INSPIRE utilities, Topografie Stedelijk Water, Buisleidingen gevaarlijke inhoud (Risicoregister gevaarlijke stoffen), EC61.

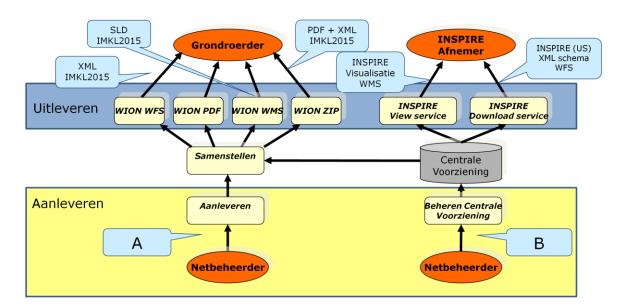
Uitgangspunten toegepast bij het modelleren van IMKL2015:

- IMKL2015 beschrijft het totaal aan informatie die voorziet in een aantal data leveringsprocessen: WION, INSPIRE utilities, Topologie Stedelijk Water, Buisleidingen gevaarlijke inhoud, EC 61.
- IMKL2015 bevat ook de productmodellen voor de bovengenoemde dataleveringen. Elk productmodel beschrijft de informatie-inhoud (semantiek) van het specifieke leveringsmodel. Zo worden er de volgende productmodellen beschreven (conceptnamen): INSPIRE US (bestaat al), IMWION, IMBevB, IMSW en IMEC61.
- De informatieproducten zijn semantisch zoveel mogelijk op elkaar afgestemd en worden gegenereerd vanuit een geaggregeerd IMKL2015. Het informatiemodel INSPIRE US staat centraal in de modellering van de overige producten.
- INSPIRE US is gedefinieerd in Engelstalige syntax. De NL modellen gaan uit van een Nederlandse syntax. De relatie tussen Engelse en Nederlandse syntax wordt in IMKL2015 gelegd.
- IMKL2015 beschrijft 'eindproducten' van de informatie-uitwisselingsketen. Het bevat geen informatie gerelateerd aan de architectuur van het KLIC WIN systeem. IMKL is niet van invloed op het type voorziening, centraal, de-centraal of hybride.
- IMKL2015 voorziet in een objectgerichte, gevectoriseerde data-uitwisseling.
- Afhankelijk van het type informatieproduct kan IMKL2015 toegepast worden in een view service (WMS) en of download service (WFS of Atom feeds).
- IMKL2015 past waar nodig, optioneel, 3D geometrie toe. De 3D geometrie is een optionele extensie die geen invloed heeft op de 2D modellering.
- Voor 3D modellering wordt zoveel als mogelijk afgestemd met CityGML-Utility extensie. In dat proces wordt ook gekeken naar aanpassingen aan CityGML-Utility. INSPIRE US is leidend in die afstemming.
- IMKL2015 bevat temporele informatie.
- IMWION bevat ook de informatie van geplande netwerk elementen.

- IMWION bevat ook, indien relevant en aanwezig, de informatie van huisaansluitingen, gestuurde boringen, mogelijke detailkaart. Indien alleen aanwezig in rasterformaat worden ze in dat formaat meegeleverd.
- De voorziening KLICWIN informatievoorziening lijkt op de Belgische AGIV KLIP voorziening. Het AGIV IMKL2.1 Data Model voldoet conceptueel voor een deel aan eisen die IMKL2015 ook heeft. IMKL2015 maakt gebruik van de ervaring die in AGIV IMKL2.1 is opgedaan.

Het volgende figuur schetst de data-uitwisseling voor realisering van het WION en INSPIRE Utilities voorzieningen. Het figuur is ter illustratie en niet normatief voor de implementatie van de voorziening. Een onderscheid wordt gemaakt tussen data uitlevering en data aanlevering. Data-uitlevering betreft het leveren van data aan de uiteindelijke afnemers, de eindproducten. Data-aanlevering is de data stroom van netbeheerders die nodig is om tussenproducten of voorzieningen te realiseren die met die gegevens instaat zijn om de eindproducten te realiseren. De IMKL2015 dataspecificatie betreft alleen de beschrijving van de semantiek van het uitleveringsproces. Voor het aanleverproces kan de IMKL2015 specificatie ook een rol spelen, met name bij de met A en B aangegeven datastroom. Dit is echter geen onderwerp in deze specificatie.

Figuur 3.2: Data-uitwisselarchitectuur. Illustratief figuur van data-uitwisseling voor realisatie van WION en INSPIRE voorziening. IMKL2015 beschrijft de semantiek van de eindproducten in de data-uitlevering. De inhoud van de data- aanlevering van netbeheerder naar voorziening is niet beschreven.

3.3 Normatieve referenties

- Raamwerk van geo-standaarden 2.3. http://www.geonovum.nl/documenten/raamwerk-van-geo-standaarden-versie-23
- NEN 3610:2011 Basismodel Geo-informatie.
- NEN 3116:1990 Tekeningen in de bouw. Basissymbolen voor de uitwisseling van gegevens over de ligging van ondergrondse leidingen.
- [D2.8.III.6] Data Specification on Utility and Government Services

   Technical Guidelines,
   http://inspire.jrc.ec.europa.eu/documents/Data_Specifications/INSPIRE_DataSpecification_US_v3
   .0.pdf

3.4 Totstandkoming

Deze specificatie is opgesteld door Geonovum en is gebaseerd op het INSPIRE Data Product Specification Template.

Document titel : IMKL2015 - Dataspecificatie Utiliteitsnetten

Referentie datum : 2015-02-02

Auteurs : Linda van den Brink, Paul Janssen, Geonovum

Taal : Nederlands

3.5 Termen en definities

Lijst van termen en definities die in deze beschrijving worden gehanteerd.

NOG UITWERKEN.

Namespace: collection of names, identified by a URI reference, that are used in XML documents as element names and attribute names W3C/XML.

(<volgnummer>) <Term>

<definitie>

OPMERKING <opmerking> (verwijderen indien niet van toepassing)
VOORBEELD <voorbeeld> (verwijderen indien niet van toepassing)

Bijvoorbeeld:

(13) Geo-informatie

Gegevens met een directe of indirecte referentie naar een plaats ten op gezichte van de aarde (bijvoorbeeld ten opzichte van het aardoppervlak)

OPMERKING Geo-informatie is synoniem aan geografische informatie

3.6 Symbolen en afkortingen

Lijst van afkortingen en acroniemen die worden gehanteerd in deze data specificatie.

NOG UITWERKEN.

<acroniem/afkorting> <verklaring>

Identificatie document

Dit hoofdstuk beschrijft de identificatie van het dataproduct.

In onderstaande tabel is de beschrijvende informatie opgenomen van het dataproduct.

Titel	IMKL2015 - Dataspecificatie Utiliteitsnetten.
Samenvatting	IMKL2015 beschrijft de semantiek van digitale bestanden van utiliteitsnetten. De netten worden getypeerd aan de hand van producten of thema's: elektriciteit, gas en chemie, drinkwater, afvalwater, telecom en warmte. Netten zijn opgebouwd uit netwerkelementen zoals kabels, leidingen, buizen en verbindende componenten genaamd leidingelementen zoals moffen, schakelkasten, aansluitingen, pompen. Het geheel van deze netwerkelementen vormt een netwerk waarvan de topologie wordt beschreven en de directe geografische positie middels coördinaten.
Onderwerp categorieën	
Geografische beschrijving	Nederland
Doel (optioneel)	Doel van dit document is het beschrijven van dataproduct IMKL2015 ten behoeve van KLICWIN. IMKL2015 is ontwikkeld voor de realisatie van digitaal berichtenverkeer rond het thema utiliteitsnetten en de daarin voorkomende kabels, leidingen en leidingelementen voor de realisatie van een aantal wetten en regelingen. Met name de wet WION en de Europese regeling INSPIRE en daarin het thema Utility Networks zijn bepalend.
Aanvullende	
informatie (optioneel)	

Data content en structuur

Dit hoofdstuk beschrijft het datamodel van utiliteitsnetten. Aan de hand van UML klasse diagrammen wordt het model beschreven.

5.1 Inleiding

In de volgende paragrafen wordt de inhoud en structuur van het IMKL2015 beschreven middels UML diagrammen en een bijbehorende objectcatalogus.

De verschillende uitwisselprocessen WION, Buisleidingen voor Risicoregister, EC61 en Stedelijk water worden in aparte paragrafen behandeld. Dit resulteert in vier deelmodellen respectievelijk benoemd als: IMKL2015 – WION;

IMKL2015 - Buisleidingen Risicoregister;

IMKL2015 - Stedelijk water;

IMKL2015 - EC61.

De WION toepassing wordt als eerste beschreven. Omdat de andere toepassingen ook delen daarvan gebruiken is het nodig om dit model integraal door te nemen.

Het eerste gedeelte van dit hoofdstuk bevat de UML diagrammen van alle deelmodellen. Schematisch is opgenomen wat de informatie-inhoud is middels objecten, hun attributen, datatypen, relaties tussen objecten met alle detail dat nodig is voor een eenduidige beschrijving. Van elk deelmodel is een compleet diagram opgenomen waarna in verschillende subparagrafen elke keer een deel in een apart diagram wordt toegelicht. Sommige onderwerpen hebben een aparte toelichting nodig deze worden in de titel aangeduid met 'Extra toelichting'.

Het tweede gedeelte bevat de objectcatalogus met in tabelvorm dezelfde informatie als de diagrammen maar nu middels taal beschreven. Alle informatie-elementen zijn daarbij voorzien van definities en indien nodig een toelichtende beschrijving. De objectcatalogus bevat de gezamenlijke informatie-inhoud van alle deelmodellen.

5.2 UML diagrammen

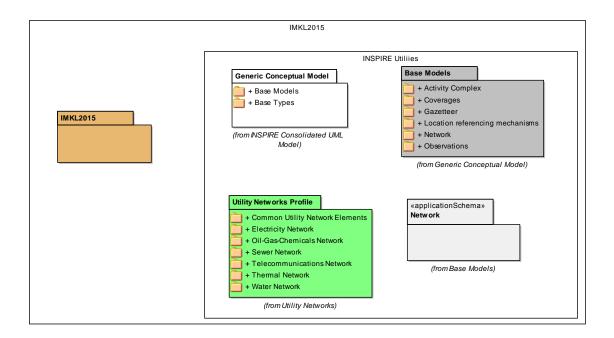
5.2.1 Beschrijving algemeen principe: IMKL2015 als extensie op INSPIRE.

IMKL2015 is gemodelleerd als een extensie op het model voor het INSPIRE thema Utility and Governmental Services. Binnen dat INSPIRE thema zijn alleen de modellen voor utiliteitsnetten (utility networks) van belang voor IMKL2015. IMKL2015 neemt de hele inhoud over van de INSPIRE specificatie en voegt daar de specifieke informatie aan toe die nodig is voor realisatie van de in de scope genoemde processen. Met IMKL2015 kan daardoor een dataset geleverd worden of dataservice worden ingericht die INSPIRE conform is en voorziet in het detail van de eisen van de genoemde processen.

Het volgende diagram geeft de relatie tussen de verschillende modellen. IMKL2015 is een uitbreiding op het INSPIRE Utility Networks model waarin voor de netten elektriciteit, olie-gas-chemicalien, afvalwater, telecomunicatie, warmte en drinkwater aparte modellen zijn opgenomen. Deze modellen zijn toepassingen van het INSPIRE netwerkmodel waarin opgenomen een model voor topologie. Het netwerkmodel is onderdeel van het INSPIRE Generic Conceptual Model, basismodellen en basistypen die generiek zijn voor

alle INSPIRE thema modellen. IMKL2015 is een apart pakket met bijbehorende namespace dat gebruik maakt van de door INSPIRE beheerde pakketten. Een namespace is daarbij gedefinieerd als een unieke aanduiding voor het domein waarbinnen de informatie-elementen gedefinieerd zijn. De namespace voor IMKL2015 is 'IMKL'.

Figuur 5.1: Een UML package diagram van de relatie tussen IMKL2015 en de INSPIRE dataspecificaties. Elk pakket bevat de informatie die op dat niveau wordt toegevoegd. Het pakket IMKL2015 is een extensie op het INSPIRE model voor Utility Networks. INSPIRE utilities heeft afhankelijkheden met het algemene INSPIRE algemene netwerkmodel en INSPIRE basistypen. Het totaal van aan elkaar gerelateerde pakketten omvat IMKL2015.

De volgende stereotypen worden gebruikt als onderdeel van het UML profiel.

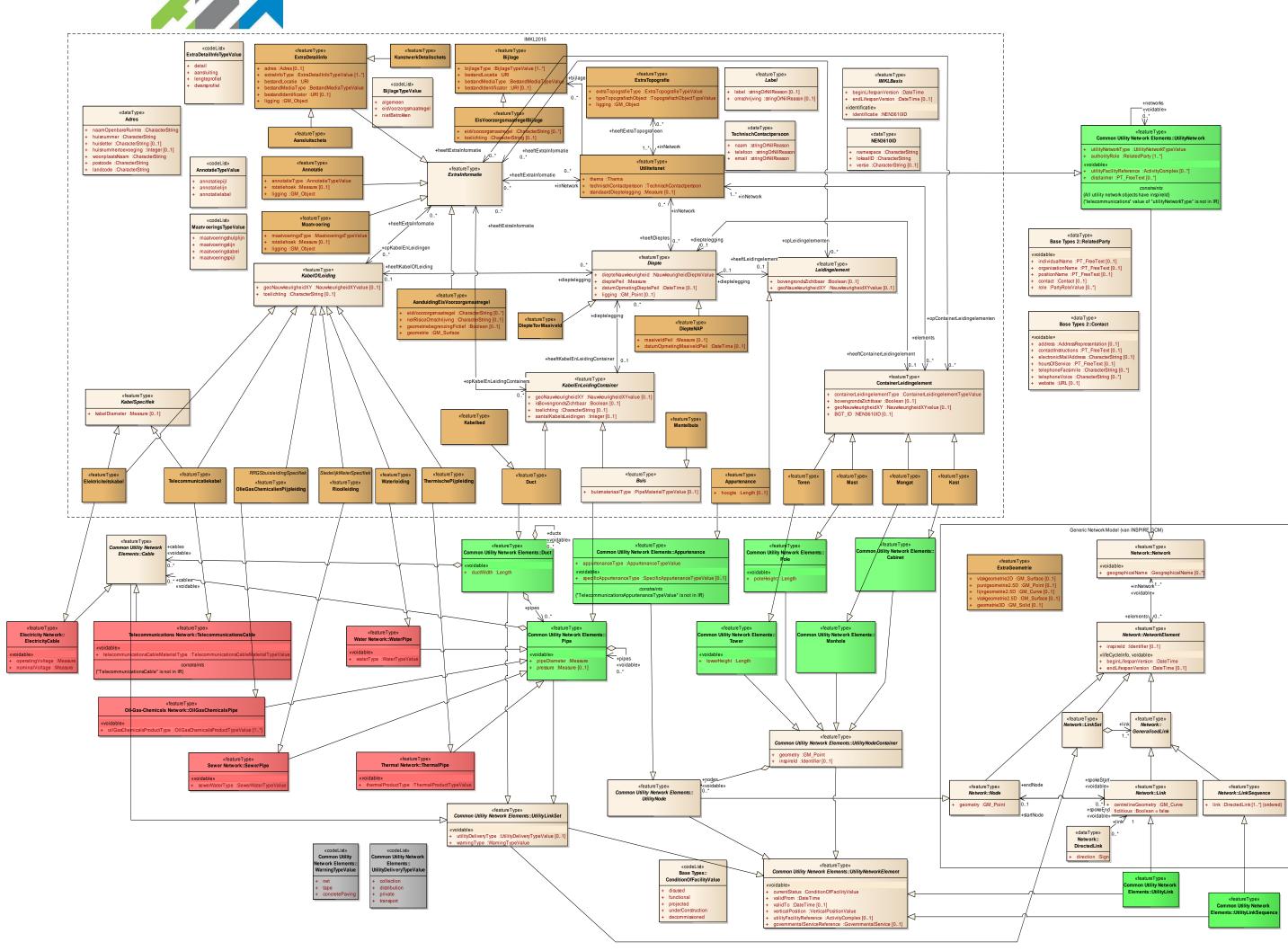
Stereotype	Model element	Beschrijving
applicationSchema	Package	Een applicatie schema volgens ISO 19109 en NEN 3610.
featureType	Class	Een geografisch object.
dataType	Class	Een gestructureerd data type zonder identiteit.
union	Class	Een gestructureerd data type zonder identiteit waarvan precies één
		van de attributen aanwezig is in een instantie.
enumeration	Class	Gesloten lijst van domeinwaarden.
codeList	Class	Open lijst van domeinwaarden
voidable	Attribute,	Om aan te geven dat het attribuut of associatierol een nullwaarde
	association	kan hebben. Een reden waarom het attribuut niet ingevuld is.
	role	

5.2.2 UML - WION overzicht

Het onderstaand UML diagram bevat het complete IMKL2015 – WION inclusief de relatie met INSPIRE Utilities. In de hierop volgende paragrafen wordt telkens een deel van het diagram toegelicht. Kleurgebruik in diagrammen:

- Oranje: IMKL2015 objecttypen
- Rood: INSPIRE Utility Networks per type kabel of leiding
- Groen en grijs: INSPIRE Utility Networks algemeen
- Licht oranje: Niet instantieerbare objecttypen, datatypen en waardelijsten.

Toelichting bij het diagram.

Het UML diagram brengt het complete IMKL2015 – WION inclusief de relatie met INSPIRE in beeld. De specifiek voor de andere deelmodellen opgenomen informatie zit hier nog niet in. Voor de leesbaarheid zijn een aantal relaties niet opgenomen. In de detail diagrammen komen die wel terug. Met omlijningen zijn onderdelen van het diagram benoemd: IMKL2015 en INSPIRE Generic Network Model. Aan de bovenzijde bevindt zich de IMKL2015 toevoeging op het INSPIRE Utilities model. Aan de onderzijde het INSPIRE Utilities model. De koppelingslaag is via de IMKL2015 objecttypen die zich in het midden bevinden: Elektriciteitskabel, Telecommunicatiekabel, Waterleiding tot en met Kast. Deze objecttypen zijn 1 op 1 gerelateerd aan de overeenkomstige objecttypen uit INSPIRE Utilities. IMKL2015:Elektricteitskabel aan INSPIRE:ElectricityCable, IMKL2015:Waterleiding aan INSPIRE:WaterPipe enz. Ze bevatten daarmee alle INSPIRE eigenschappen en relaties van die objecttypen. De IMKL2015 koppelingslaag is ook gekoppeld aan de IMKL2015 inhoudelijke informatie. Deze is gemodelleerd in de objectypen KabelOfLeiding, Leidingelement en de Containerversies van beide.

De objecttypen in de IMKL2015 koppelingslaag (Elektricteitskabel, Waterleiding enz) vormen de centrale objecten in een IMKL2015 dataset. Via overerving en relaties worden alle eigenschappen toegevoegd, hetzij van de INSPIRE zijde van het model, hetzij van de IMKL2015 zijde van het model. Als voorbeeld het attribuut geometrie van een waterleiding. Deze is gedefinieerd als centreLineGeometry bij het objecttype Link uit het Generic Netwerk Model. Via UtilityLinkSet wordt dat overgeërfd door het objecttype Pipe, vervolgens doorgegeven aan WaterPipe waardoor het bij de IMKL2015 waterleiding komt. Een ander voorbeeld is het attribuut UtilityDeliveryType bij het INSPIRE objecttype UtilityLinkSet. Overerving is door alle kabel-, buis- en ducttypen.

5.2.3 Basisattributen voor identificatie en labels

Identificatie: Alle concrete objecttypen en daarmee objecten in een dataset hebben een attribuut voor identificatie. Met deze identificatie kunnen ze uniek geïdentificeerd worden. INSPIRE gebruikt hiervoor het attribuut identifier met het datatype Identifier. Veel objecttypen uit IMKL2015 overerven die attributen. Voor objecttypen die specifiek voor IMKL2015 zijn gecreëerd en die niet via een generalisatie aan INSPIRE zijn gekoppeld is er een attribuut identificatie met het datatype NEN3610ID.

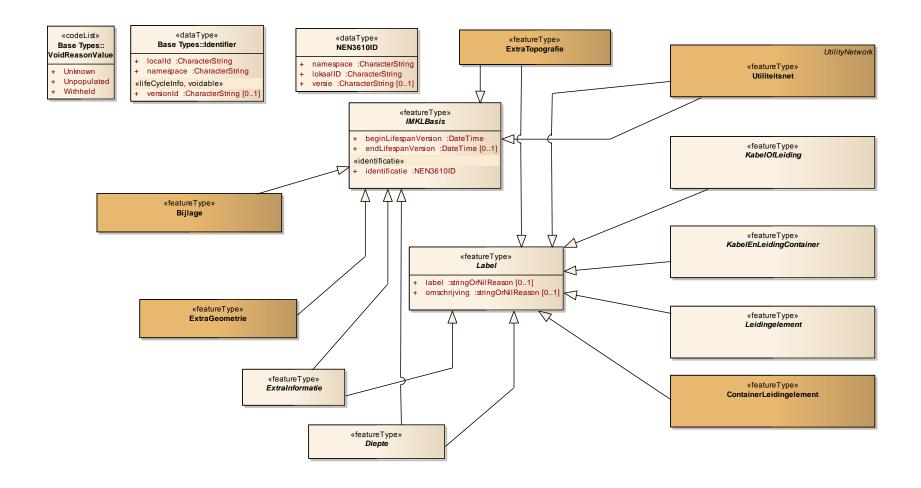
Label: Label is een abstract datatype dat is gecreëerd om middels overerving aan bijna alle objecten een mogelijkheid voor het toekennen van een label te bieden. Merk op dat voor annotatie en maatvoering (ExtraInformatie) en diepte, bijbehorende labels via het object Label doorgegeven worden. Het af te beelden label (getal of tekst) wordt opgenomen bij het attribuut label. In het attribuut omschrijving kan een betekenis worden opgenomen. Bij de subklassen Maatvoering en Annotatie is het plaatsingspunt van een label bepaald met een attribuut ligging. Bij andere subklassen, bijvoorbeeld de netelementen wordt de plaatsing in een viewer bepaald.

Voidable: Bij attributen en associaties die het stereotype <<voidable>> hebben kan, indien het van toepassing is een reden opgenomen worden waarom er geen waarde is ingevuld. De geldige redenen zijn: **Unknown:**Waarde onbekend: De waarde is bij de zender niet bekend.

Unpopulated: Niet ondersteund: De zender houdt in zijn registratie geen waarde voor dit attribuut bij. Geldt voor alle objecten van dit objecttype.

Withheld: Niet geautoriseerd De zender vindt dat de ontvanger niet geautoriseerd is om de waarde te Kennen. Waarde is vertrouwelijk en wordt niet uitgewisseld.

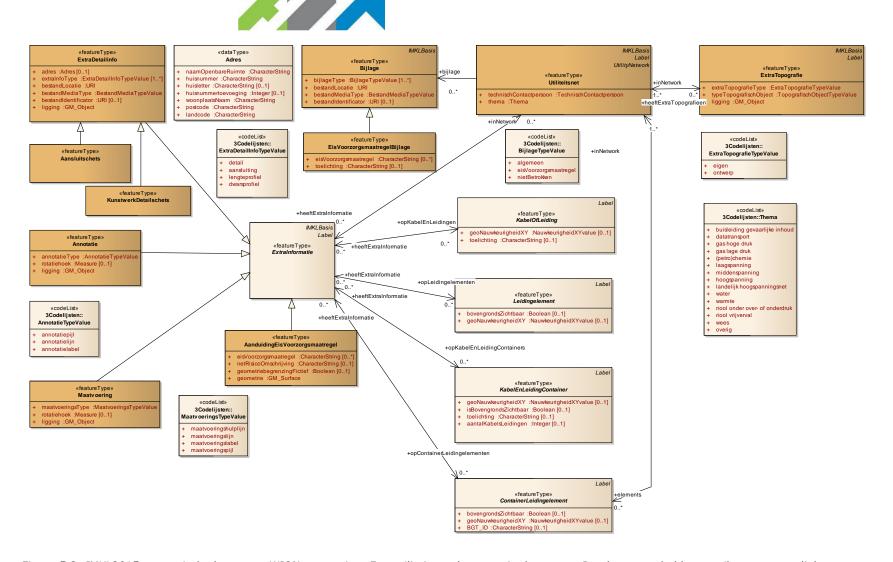
Figuur 5.2: Basistypen van het model: Identificatie en label. Alle objecttypen hebben verplicht een identifier. Bijna alle objecten hebben optioneel een label.

LifespanVersion: In de basistypen van het model zitten twee attributen voor een temporeel model: beginLifesepanVersion en endLifespanVersion. INSPIRE kent die attributen ook en past die toe bij het objecttype NetwerkElement. In IMKLBasis zijn ze toegevoegd voor die objecttypen die niet van INSPIRE overerven. beginLifespanVersion is daarin de begindatum waarop deze versie van een data object in de registratie werd aangemaakt of veranderd, het begin van de levenscyclus van deze versie van een data object. endLifespanVersion is de datum die het einde van een levenscyclus van deze versie van een data object aangeeft, het moment vanaf wanneer het geen onderdeel meer is van de actuele registratie.

5.2.4 IMKL2015 semantische kern

De kern van het IMKL2015 model bevat de semantiek van de extra informatie voor de Nederlandse gebruikstoepassingen. Alleen de objecttypen die de inhoudelijke IMKL2015 informatie bevatten en die extra aan het Inspire US model zijn toegevoegd zijn afgebeeld. Bijvoorbeeld geometrie en netwerktopologie zitten in Inspire US en zijn niet afgebeeld.

Figuur 5.3: IMKL2015 semantische kern voor WION toepassing. Een utiliteitsnet bestaat uit elementen. De elementen hebben attributen en een link met extra informatie.

Toelichting bij het diagram: Een Utiliteitsnet bestaat uit objecten KabelOfLeiding, Leidingelement, KabelEnLeidingContainer en ContainerLeidingelement. Via het associatie attribuut elements worden deze gerefereerd aan één Utiliteitsnet van één thema. Deze associatie is alleen zichtbaar bij ContainerLeidingelement. De ander netwerkobjecten hebben die associatie via het INSPIRE Netwerk model. Alle objecten hebben kenmerken. De objecttypen kunnen uitgebreid worden met ExtraInformatie. Dit kan annotatie, maatvoering en/of extra bestanden zijn. Al deze typen vallen onder de superklasse ExtraInformatie en wordt vanuit de andere objecten gerefereerd via het attribuut heeftExtraInformatie. Omdat alle elementen van en in een Utiliteitsnet gerefereerd worden vanuit het Utiliteitsnet is typering van alle elementen mogelijk op waarden van het attribuut thema. Daarmee kan annotatie en maatvoering per thema geselecteerd worden.

Een Utiliteitsnet kan verwijzen naar een object ExtraTopografie voor het koppelen van een extra toegevoegde topografie. Ook hier kan via de referentie naar het Utiliteitsnet de ExtraTopografie per thema geselecteerd worden.

5.2.5 Extra toelichting: ExtraDetailinfo, maatvoering, annotatie.

Een utiliteitsnet of individuele netelementen kunnen via het attribuut heeftExtraInformatie verwijzen naar extra informatie van toepassing op dat element. Extra informatie kan in de vorm een gekoppeld bestand, maatvoering, annotatie of een eis voorzorgsmaatregel.

ExtraDetailinfo:

Extra detailinformatie in de vorm van bestanden kan optioneel aan een utiliteitsnet of netelement worden gekoppeld via het attribuut heeftExtraInformatie. Bestanden kunnen verschillende typen informatie beschrijven zoals een aansluiting of een lengte- of dwarsprofiel. Specifieke voorkomens van extra detail informatie zijn de aansluitschets (bijvoorbeeld voor een huisaansluiting, zie ook 5.2.13) en een kunstwerkdetailschets voor een kunstwerk ten behoeve van een leidingtracé. Het bestandstype moet worden gespecificeerd en is in alle gevallen pdf.

Met het attribuut ligging wordt de locatie aangegeven waar de detailinformatie van toepassing is.

Maatvoering:

Maatvoering wordt gebruikt om de positie van een netwerkelement ten opzichte van aanwezige bebouwing weer te geven. De annotatie typen voor maatvoering zijn: maatvoeringshulplijn, maatvoeringslijn maatvoeringslabel of maatvoeringspijl.

Waarde	maatvoeringshulplijn
Omschrijving	Te gebruiken om een hulplijn in een maatvoering te visualiseren
Waarde	maatvoeringslijn
Omschrijving	Te gebruiken om een lijn in een maatvoering te visualiseren
Waarde	maatvoeringslabel
Omschrijving	Te gebruiken om een label in een maatvoering te visualiseren
Waarde	maatvoeringspijl
Omschrijving	Te gebruiken om een pijl in een maatvoering te visualiseren

Elke maatvoeringslijn wordt een apart object.

Het maatvoeringslabel geeft met een label attribuut het label aan dat als maatvoeringsgetal wordt afgebeeld. Bijvoorbeeld '25'. Overeenkomstig NEN 3116 is de eenheid meter en de gebruikelijke nauwkeurigheid is 0,1. Het decimale scheidingsteken is een komma. Het attribuut label wordt via het object ExtraInformatie overerft van het object Label. In het attribuut omschrijving van het object Label kan indien nodig een nadere omschrijving worden opgenomen, zie figuur 5.2. De locatie van het label en de geometrie van de maatvoeringslijnen wordt met het attribuut ligging opgenomen. Maatvoering is direct

of indirect gekoppeld aan een Utiliteitsnet. Hierdoor kan middels het thema attribuut van Utiliteitsnet de maatvoering per thema worden geselecteerd.

Annotatie:

Pijlen, lijnen en labels die als annotatie op een kaartbeeld staan en niet als maatvoering gelden worden met het object Annotatie opgenomen. Met het attribuut ligging wordt de geometrie van de annotatie aangegeven of de plaatsingpunt van het label. De tekst en eventueel betekenis van het label worden via het object Label opgenomen.

5.2.6 Extra toelichting: Eis voorzorgsmaatregel en Bijlage.

Een eis voorzorgsmaatregel geeft aan dat de beheerder van een net aangegeven heeft dat er sprake is van voorzorgsmaatregelen die getroffen dienen te worden. Op het niveau van het utiliteitsnet wordt de voorzorgsmaatregel met de hoogste prioriteit opgenomen. De tekst daarvan is middels een gekoppelde bijlage opgenomen: EisVoorzorgsmaatregelBijlage. Op het niveau van de individuele netelementen is de eis voorzorgsmaatregel aangegeven via een object AanduidingEisVoorzorgsmaatregel. In dat geval is het netelement en of de locatie aangegeven waar de voorzorgsmaatregel geldt.

Standaard wordt de geometrie van het object AanduidingEisVoorzorgsmaatregel gebruikt om aan te geven op welke kabel of leiding of deel daarvan een voorzorgsmaatregel van toepassing is. De begrenzing van de geometrie is dan alleen om dit te visualiseren en eenvoudig ruimtelijke selecteerbaar te maken. De geometrie is in dat geval standaard een vlakgeometrie van 1 meter aan weerszijde van de centerlijn van de gerelateerde kabel of leiding. Het attribuut begrenzingFictief heeft dan de waarde Ja. Indien de begrenzing wel informatiewaarde heeft, bij het thema Buisleidingen gevaarlijke stoffen kan dit voorkomen, heeft het attribuut begrenzingFictief de waarde Nee en is strookbreedte door de netbeheerder te bepalen.

Opgemerkt wordt dat IMKL2015 het bericht beschrijft dat naar de eindgebruiker gaat en niet alle informatie bevat die nodig is om dat bericht te genereren. Met betrekking tot de eis voorzorgsmaatregel betekent dit dat alleen is opgenomen of er wel (en welke) of geen voorzorgsmaatregel dient te worden genomen.

Naast de bijlage voor de eis voorzorgsmaatregel is er ook een mogelijkheid voor een algemene bijlage en of een bijlage 'niet betrokken' om aan te geven dat netbeheerder een belang heeft bij deze melding maar geen utiliteitsnet in het gebied heeft.

5.2.7 Extra toelichting: ExtraTopografie:

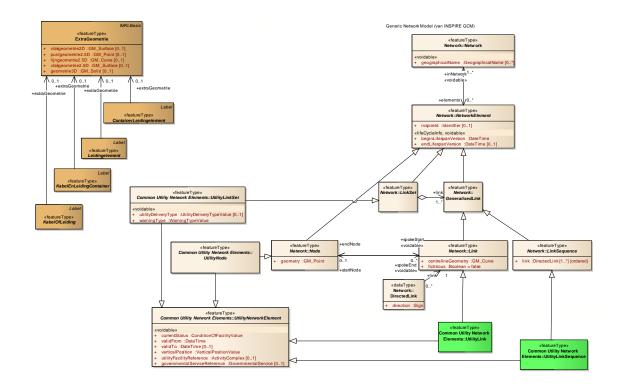
Indien er extra topografie nodig is om de positie van netwerkelementen nader aan te geven kan dit middels het object ExtraTopografie. Er kan een eigen of ontwerp topografie worden meegegeven. Met het attribuut ligging wordt de geometrie van de ExtraTopografie opgenomen. De extra topografie wordt altijd gevectoriseerd aangeleverd. De topografische elementen worden getypeerd conform een typeringslijst, TopografischObjectTypeValue, gebaseerd op IMGeo. Hiermee is het type topografisch object omschreven en is een koppeling met visualisatieregels mogelijk. ExtraTopografie is gekoppeld aan een Utiliteitsnet en kan daardoor op de waarden van het attribuut thema worden getypeerd

5.2.8 Extra toelichting: Geometrie en topologie.

2D geometrie:

Het verplichte geometrieprofiel van IMKL2015 is 2D. Primair bestaat de geometrie uit punten en lijnen die het netwerk representeren. 2D vlakken zijn additioneel. 2,5 D en 3D zijn een additionele extensie.

Figuur 5.4: Geometriemodel. Primair punten en (hart)lijnen. Optioneel vlakken en additioneel 3D.

De geometrie van de netwerkelementen wordt overgeërfd uit het Inspire Netwerk model. Alle netwerkelementen zijn onderdeel van een topologisch netwerk en worden geometrisch beschreven door links of nodes. De geometrieën zijn verplicht punten of lijnen. Lijnen kunnen opgebouwd zijn uit meerdere lijnsegmenten. De lijnen en punten zijn niet schematisch (niet 'fictitious') en representeren de locatie van de netwerkelementen middels hartlijnen. Lijnen van leidingen en punten van bijbehorende leidingelementen hoeven niet noodzakelijkerwijs aan te sluiten. De connectiviteit wordt gerealiseerd door de arc-node topologie. Als voorbeeld een pompstation in een rioolnetwerk. Het door een (center) punt gerepresenteerde pompstation is niet verbonden met leidingen. Er lopen wel leidingen naar de punt toe maar niet tot aan de punt. De leidingen hebben wel een verwijzing naar de node (connectiviteit).

Additioneel en optioneel kan een netwerkelement ook nog een vlak als geometrie hebben, een verwijzing naar een object ExtraGeometrie middels een attribuut extraGeometrie. Indien het pompstation ook nog door een vlak wordt gerepresenteerd lopen de leidingen in de regel wel tot aan de begrenzing van het vlak.

Referentiestelsel.

Referentiestelsel voor IMKL2015 datalevering is Rijksdriehoekmeting (RD), zie hoofdstuk 6.

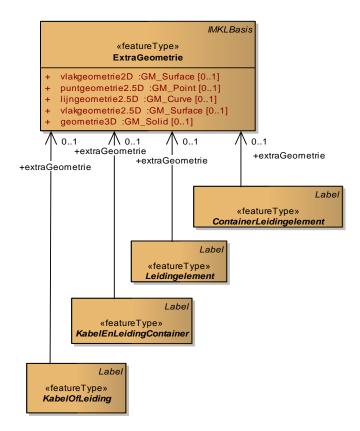

3D geometrie

IMKL2015 voorziet in een verplicht gebruik van 2D geometrieën. Middels de diepte informatie kan de positie in het verticale vlak worden uitgewisseld. Om ook het opnemen van volledige 3D liggingsgegevens mogelijk te maken is er een optioneel en additioneel 3D model toegevoegd. De 3D liggingsgegevens van kabels en leidingen zijn bijvoorbeeld relevant bij gestuurde boringen. Bij een gestuurde boring is de derde dimensie (=z) nodig om de boring te sturen, om het uittredepunt goed te benaderen en om botsingen met andere infrastructuur te voorkomen. Daardoor is na de boring de 3D ligging van de boring in 3D bekend. Ook voor andere kabels en leidingen die tegenwoordig worden aangelegd, is steeds vaker de 3D ligging bekend. Het niet accommoderen van deze 3D informatie in IMKL zou in feite betekenen dat relevante informatie wordt weggegooid.

Voor veel situaties is 2D data echter (nog) voldoende. Bovendien is voor veel kabels en leidingen de 3D (=diepte) ligging niet bekend en door "zweven" van sommige typen kabels en leidingen is de 3D (maar ook 2D ligging) niet altijd absoluut. 3D geometrie kan daarbij een verkeerde indruk geven van de precisie.

In IMKL is de mogelijkheid opgenomen om objecten in 3 dimensies (3D) te modelleren. Deze mogelijkheid is optioneel en is naast, niet in plaats van, 2D aanwezig. Dat betekent dat de basis uitgaat van een (volledige) 2D data set. Daarnaast kan, in dezelfde data set, 3D geometrie voor een of meerdere van de objecten aanwezig zijn.

Figuur 5.5: Alle netelementen kunnen naast de verplichte punten en centerlijnen optioneel een extra geometrie hebben van het type 2D, 2,5D of 3D.

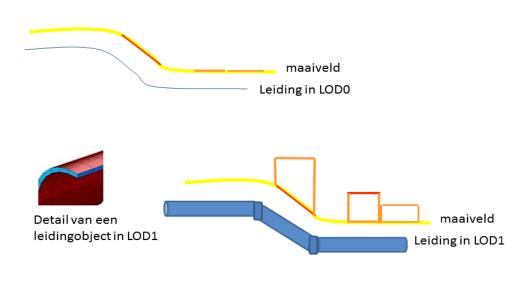
KabelOfLeiding, KabelEnLeidingContainer, Leidingelement en ContainerLeidingelement bieden ieder de mogelijkheid voor het opnemen van 3D geometrie in twee verschillende 'Levels of Detail' (LOD). Allereerst

kunnen 2.5D punten, vlakken en lijnen worden opgenomen. Dit kan beschouwd worden als Level of Detail 0 (LOD0) en is bedoeld voor het toevoegen van de z coördinaat. Elk IMKL vlak, lijn- of puntobject krijgt voor elk coördinatenpaar een z waarde. Om de ligging in 3D te beschrijven krijgt de lijn extra coördinatenparen ten opzichte van de 2D representatie. De objecten kunnen dan in een Digital Terrain Model (3D terreinmodel) worden geïntegreerd en op de juiste hoogte onder of boven maaiveldniveau worden gerepresenteerd.

Daarnaast is het mogelijk om volledige 3D geometrie op te nemen. Dit is te beschouwen als Level of Detail 1 (LOD1) en maakt het mogelijk om IMKL objecten als volledige 3D objecten (volumes) te representeren. Zie Figuur voor voorbeelden van een IMKL object op verschillende levels of detail.

Voor 3D IMKL wordt het Spatial Reference System EPSG:7415 gehanteerd. Dit is een samengesteld SRS met RD voor de XY-dimensie (EPSG:28992) en NAP voor de Z dimensie (EPSG:5709). Zie ook hoofdstuk 6.

Figuur 5.6: Leidingobject in 2.5D en 3D

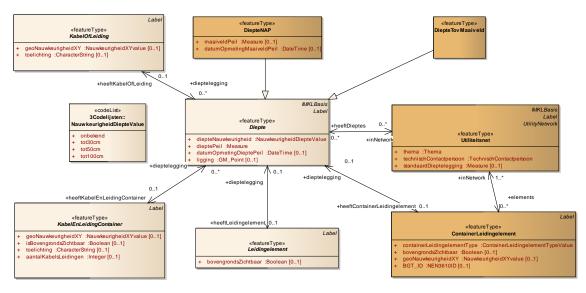
5.2.9 Diepte

Diepte bevat informatie over de dieptelegging van netwerkelementen. Het is een uitvoerige beschrijving die relatieve diepte tov maaiveld beschrijft of dieptes tov NAP. Beide hebben een apart objecttype, respectievelijk DiepteTovMaaiveld en DiepteNAP. Het cijfer dat bij de diepte hoort wordt opgenomen bij het attribuut dieptepeil. Het betreft altijd de afstand vanaf de referentie tot aan de <u>bovenkant</u> van een object KabelOfleiding, KabelEnLeidingContainer, Leidingelement of Containerleidinglelement. Het datatype is 'Measure' waarbij de meeteenheid apart wordt gespecificeerd. Voor WION wordt er altijd meters gebruikt met maximaal 2 decimalen.

Er is informatie over de nauwkeurigheid waarmee de diepte is opgenomen. Dit is de nauwkeurigheid van de meting op de dag van de legging of het moment van een revisie van deze informatie. Daarvoor zijn 4 nauwkeurigheidsklassen opgenomen. De nauwkeurigheid moet minstens +- 1 meter zijn. Bij het utiliteitsnet is een attribuut standaardDieptelegging opgenomen, die is daarmee expliciet gemaakt. (OPMERKING: Netten worden vaak met een gangbare dekking aangelegd. Echter dit kan per regio variëren. Dat kan een moeilijkheid geven in het bepalen en uitwisselen van deze informatie. Voor waterleidingen is de standaarddieptelegging ook afhankelijk van de leidingdiameter.) Eén leiding kan meerdere dieptegegevens langs het traject van de leiding hebben. Omdat hierdoor de diepte informatie en het object leiding niet meer 1 op 1 aan elkaar gekoppeld zijn kan via het attribuut ligging de locatie van het dieptegegeven worden aangegeven. De diepte geldt op die locatie. Een object Diepte heeft ook de attributen van het object Label. Hiermee kunnen verschillende dieptes middels annotatie aan één leiding worden gekoppeld.

Indien de dieptegegevens niet aan een netelement te koppelen zijn omdat die koppeling bij de bronregistratie niet aanwezig is, zijn de dieptegegevens direct aan het utiliteitsnet gekoppeld.

Figuur 5.7: Dieptegegevens zijn gemodelleerd als aparte objecten waarin diepte ten opzicht van maaiveld en of NAP is opgenomen. Standaard dieptelegging of afwijking daarvan kan worden opgenomen.

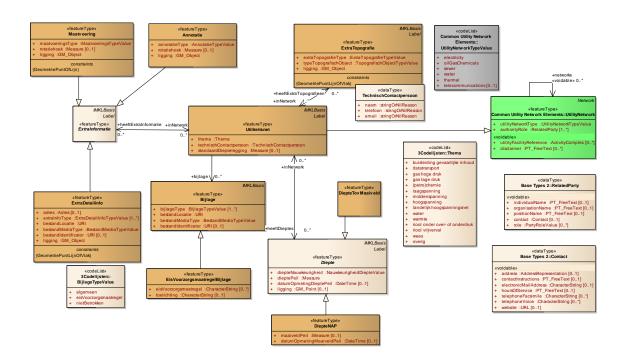
5.2.10 Utiliteitsnet

Definitie: Een verzameling netwerkelementen die tot één type nutsvoorzieningennet behoren.

Bron: INSPIRE

Een Utiliteitsnet (nutsvoorzieningnetwerk, utiliteitsnetwerk, netwerk of net) is de IMKL2015 versie van het INSPIRE UtilityNetwork. Een Utiliteitsnet bevat geen eigen geometrie maar is de samenstelling van alle gerefereerde netwerkelementen. Het associatie attribuut elements realiseert deze verwijzing. Alle netwerkelementen van een Utiliteitsnet vallen onder het thema dat bij het utiliteitsnet hoort en worden daar ook door getypeerd. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld een kathodische bescherming voor een waterleiding valt onder een utiliteitsnet met het thema laagspanning. Via INSPIRE UtilityNetwork worden attributen voor netwerktype en verantwoordelijke partijen gekoppeld. Utiliteitsnet bevat extra attributen voor thema, een technischContactpersoon en standaardDieptelegging. Annotatie, maatvoering en mogelijk extra detailinfo worden gekoppeld en gelden voor het hele net (of deel daarvan in een bestand).

Figuur 5.8: Utiliteitsnet is getypeerd naar thema en heeft o.a. informatie over eigenaar, beheerder. De eis voorzorgsmaatregel die geldt voor het hele net is opgenomen in een gekoppelde bijlage: Eisvoorzorgsmaatregel.

Via INSPIRE: UtilityNetwork is er met het attribuut utilityFacilityReference een referentie mogelijk naar een ActivityComplex. Hiermee kan gerefereerd worden aan grote utiliteitsnetonderdelen zoals bijvoorbeeld een energiecentrale een waterzuiveringscentrale, een overslagstation.

5.2.11 KabelOfLeiding

Definitie: Leidingen, buizen of kabels bestemd voor voortgeleiding van energie, materie of data.

Bron: IMKL2015

KabelOfLeiding is de verzamelklasse voor alle kabel en leiding typen per type net (per `thema'). In het INSPIRE US model zijn de kabel- en leidingtypen apart benoemd, de telecomkabel, de elektriciteitskabel enz.

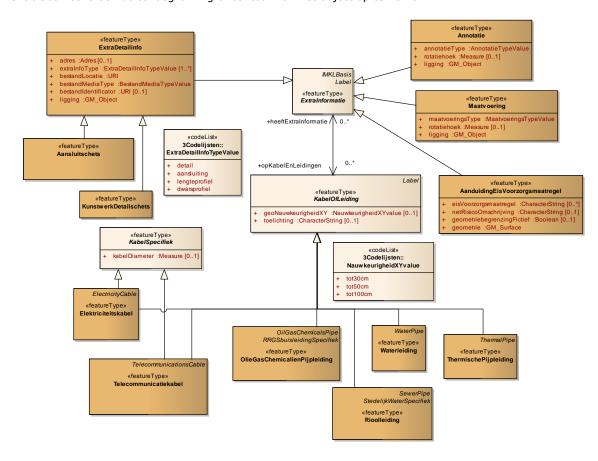
Detailverwijzingen, annotatie en maatvoering zijn gekoppeld via het associatie-attribuut heeftExtraInformatie. Informatie over een mogelijke voorzorgsmaatregel bij graven is via verwijzing naar een object AanduidingEisVoorzorgsmaatregel. Deze kan voor een geheel of een deel van kabel of leiding gelden. De tekst van de voorzorgsmaatregel is bij het object AanduidingEisVoorzorgsmaatregel opgenomen.

KabelOfLeiding zijn individuele kabels en of leidingen. Ze zijn dus niet een verzameling. Voor dat laatste wordt de klasse KabelEnLeidingContainer gebruikt en specifiek het object Kabelbed.

De nauwkeurigheid van de liggingsgegevens in het horizontale vlak wordt aangegeven met een nauwkeurigheidXYvalue. Dit kan in een drietal klassen: tot 30 cm, tot 50 cm, tot 100 cm In IMKL2015 is de minimale nauwkeurigheid +- 1 meter.

Kabel of leidingen hebben verplicht een lijngeometrie. Optioneel is er via het associatie-attribuut extraGeometrie een buitenbegrenzing of contour van het object op te nemen.

Figuur 5.9: KabelOfLeiding bevat de gemeenschappelijke informatie voor kabels en leidingen.

5.2.12 Leidingelement

Definitie: Een object dat bij een leiding behoort.

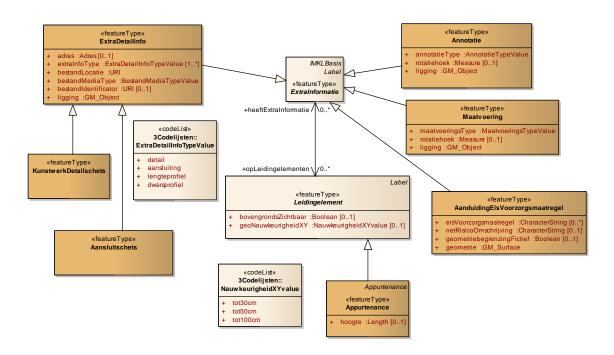
Bron: IMKL2015

Toelichting: Bijvoorbeeld objecten zoals een schakelkast, verdeelkast, kranen, afsluiters, versterkers, kabelmof, rioolput, (druk)rioolgemaal, kathodische bescherming, boorput, etc.

Een leidingelement kan zowel betrekking hebben op ondergrondse als op bovengrondse delen van het net.

Leidingelement is de verzamelklasse voor alle typen leidingelementen. De typen zijn niet als apart objecttype opgenomen maar als verzamelklasse Appurtenance. In INSPIRE zijn de Appurtenances met een appurtenanceType attribuut verder getypeerd. Deze typering kan nog verder uitgebreid worden. In bijlage 2 van dit document zijn de waarden voor AppurtenanceTypeValue opgenomen.

Figuur 5.10: Leidingelement bevat de gemeenschappelijke eigenschappen van alle typen leidingelementen.

De geometrie van een Leidingelement is verplicht altijd een punt. Optioneel is er via het associatieattribuut extraGeometrie een buitenbegrenzing of contour van het object op te nemen. Leidingen die aan een Leidingelement verbonden zijn hoeven niet tot aan de punt representatie door te lopen. Ze kunnen stoppen bij de buitengrens van het element (ook als de contour niet is opgenomen), dat doen ze in werkelijkheid immers ook. Met de Arc/Node topologie kan wel opgenomen worden dat de leiding bij het leidingelement hoort.

Informatie over een eventuele eis voorzorgsmaatregel is middels een associatie vanuit het object AanduidingEisVoorzorgsmaatregel gekoppeld.

De hoogte van een leidingelement is met het attribuut hoogte op te nemen. De hoogte betreft de lengte van het hele leidingelement in verticale richting ongeacht of er een deel onder of boven het maaiveld bevindt. Het datatype is 'Length' waarbij de meeteenheid apart wordt gespecificeerd. Voor WION wordt er altijd meters gebruikt met maximaal 2 decimalen.

5.2.13 Extra toelichting: Aansluiting

Aansluitingen, bijvoorbeeld huisaansluitingen, vormen de overgang tussen het net van de netbeheerder en de afnemers. De aansluiting kan opgenomen worden als rasterbestand bij object Aansluitschets of als specifieke kabel of leidingelementen. Indien de aansluiting als schets wordt uitgewisseld is deze gecodeerd conform Aansluitschets en heeft verplicht een adresaanduiding en voor ligging van het adres een puntlocatie. De adresaanduiding is verplicht conform BAG.

De locatiereferentie van een Aansluitschets in een kaartbeeld is of via het overeenkomstige leidingelement (naamgeving daarvan hangt af van thema), of via de bij het adres horende VBO (verblijfsobject) coördinaat uit de BAG. Aansluitschetsen waarbij geen adres is kunnen met een adres in de nabijheid

worden gepositioneerd. Het adres is in dat geval indicatief. Op de aansluitschets is herkenbaar waar de aansluiting tov het adres ligt.

Een object Aansluitschets is altijd gekoppeld aan een netelement of aan het utiliteitsnet zelf. Aansluitschetsen zijn daardoor te typeren naar het thema van een utiliteitsnet.

5.2.14 KabelEnLeidingContainer

Definitie: Abstract data object dat de gemeenschappelijke attributen en associaties bevat voor alle kabelen leidingcontainer objecten.

Bron: IMKL2015

Gerelateerde definities:

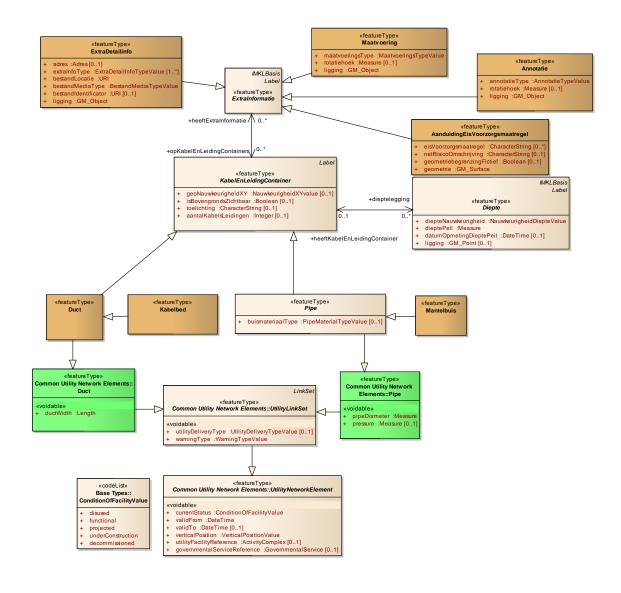
Kabelbed: Ruimtebeslag dat door een gemeenschappelijk tracé van één of meer kabels, buizen, HDPE-en/of mantelbuizen – die toebehoren aan één netbeheerder - wordt gevormd.

Toelichting: Synoniem voor kabelbed is geul. Losse kabels of buizen die bij elkaar in een kabelbed liggen. Informatie is opgenomen op het niveau van de set van kabels of buizen.

Mantelbuis: Beschermingsbuis.

Toelichting: Met het object Mantelbuis wordt bedoeld een buis voor bescherming van kabels, buizen en HDPE buizen. Mantelbuizen kunnen bij meerdere thema's geregistreerd staan. Ze moeten bij minstens één thema weergegeven worden maar het mag bij meerdere. Indien een mantelbuis leeg is kan dit bij de toelichting vermeld worden.

Figuur 5.11: KabelEnleidingContainer omvat kabelbedden en mantelbuizen.

KabelEnLeidingContainer is de verzamelklasse voor een aantal objecten waarin kabels of leidingen gegroepeerd, samengevoegd zijn. In de praktijk is dat een duct of een kabelbed (is geul), of een mantelbuis. Een pipe is in INSPIRE een buis voor transport van een product en ook een buis waarin zich weer buizen en kabels kunnen bevinden. Indien er een container mee wordt bedoeld is alleen een object mantelbuis van toepassing. Een mantelbuis is hierbij zowel een buis voor protectie van andere elementen als wel voor groepering.

Een duct is een object uit INSPIRE en wordt gedefinieerd als: Een behuizing die ertoe dient om door middel van een omhullende constructie kabels en leidingen te beschermen en geleiden. (Engelse def: A Duct (or Conduit, or Duct-bank, or Wireway) is a linear object which belongs to the structural network. It is the outermost casing. A Duct may contain Pipe(s), Cable(s) or other Duct(s).) Omdat de definitie van een kabelbed daar niet helemaal invalt is Kabelbed apart toegevoegd.

De geometrie van een KabelEnLeidingContainer is verplicht altijd een lijn. Optioneel is er via het associatie-attribuut extraGeometrie een buitenbegrenzing of contour van het object op te nemen.

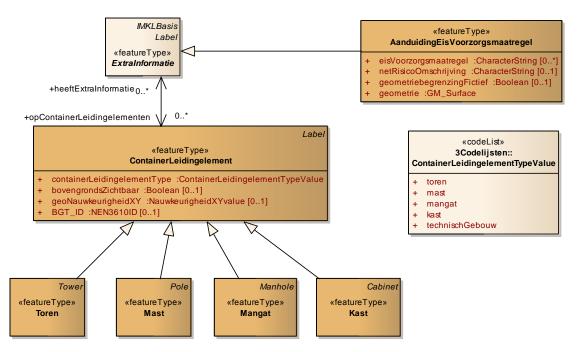
Net als KabelOfLeiding is er ook een relatie met een mogelijke eis voorzorgmaatregel.

5.2.15 ContainerLeidingelement

Definitie: Abstract data object dat de gemeenschappelijke attributen en associaties bevat voor alle containerleidingelement objecten.

Bron: IMKL2015

Figuur 5.12: ContainerLeidingelement een verzamelklasse voor meestal topografische objecten die een ondersteunende functie in een netwerk hebben.

ContainerLeidingelement omvat objecten die verschillende leidingelementen groeperen. Bijvoorbeeld een elektriciteitskast met verschillende schakelaars, moffen. Of een mast met verschillende antennes. De schakelaars, moffen, antennes, zijn onderdeel van het logische net. De ContainerLeidingelementen zijn additioneel aan het logische net. ContainerLeidingelementen zijn in veel gevallen ook opgenomen in de grootschalige topografie. Indien dat het geval is kan het overeenkomstige BGT_ID worden opgenomen.

Net als bij individuele leidingelementen is er een mogelijkheid om een eis voorzorgsmaatregel op te nemen.

5.2.16 Relaties tussen KabelEnLeiding, Leidingelement en container objecten.

INSPIRE modelleert de relatie tussen kabels en de mantelbuis of kabelbed waar ze in liggen. Van belang is dat in IMKL2015 het kabelbed als aparte specialisatie van duct is gemodelleerd. Mantelbuis als specialisatie van Pipe. De buizen en leidingen zijn gemodelleerd op het niveau van de individuele leidingen. Voor Telecom kan er gebruik gemaakt worden van het kabelbed om gegroepeerde kabels uit te wisselen zonder de individuele kabelinformatie.

De relaties die aangegeven kunnen worden met de respectievelijke associatie attributen zijn:

cables: mantelbuis verwijst naar de kabels die er in liggen;

pipes: mantelbuis verwijst naar buizen die er in liggen;

pipes: mantelbuis verwijst naar mantelbuizen die er in liggen;

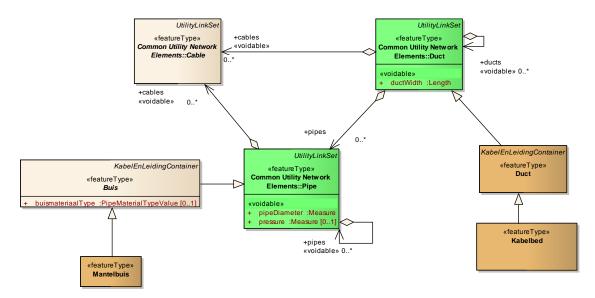

cables: kabelbed verwijst naar de kabels die er in liggen; pipes: kabelbed verwijst naar buizen die er in liggen;

pipes:kabelbed verwijst naar de mantelbuizen die er in liggen; ducts: kabelbed verwijst naar kabelbedden die er in liggen.

Deze relaties worden door de individuele kabels en leidingen overerft.

Deze relaties zijn optioneel (want ze komen niet altijd voor) en voidable.

Figuur 5.13: Relaties tussen buis, kabel en duct. Bijvoorbeeld een kabelbed verwijst optioneel naar de kabels die er in liggen; een mantelbuis kan verwijzen naar de kabels het bevat.

Figuur 5.14: Voorbeeld van een type mantelbuis met daarin weer een aantal mantelbuizen (hdpe-buizen), waarvan één met een telecomkabel. Het model maakt verwijzingen tussen mantelbuizen en kabels mogelijk.

Figuur 5.15: Mantelbuizen worden samen in een kabelbed gelegd. Het model maakt de verwijzing tussen kabelbed en de daarin liggende mantelbuizen of kabels en leidingen mogelijk.

5.2.17 Diagram per type kabel of leiding.

De volgende paragrafen behandelen de specifieke typen kabel of leidingen. Het bevat de informatie van vorige paragrafen maar dan bekeken van uit de concrete objecten uit specifieke netten. De diagrammen zijn onderling erg vergelijkbaar.

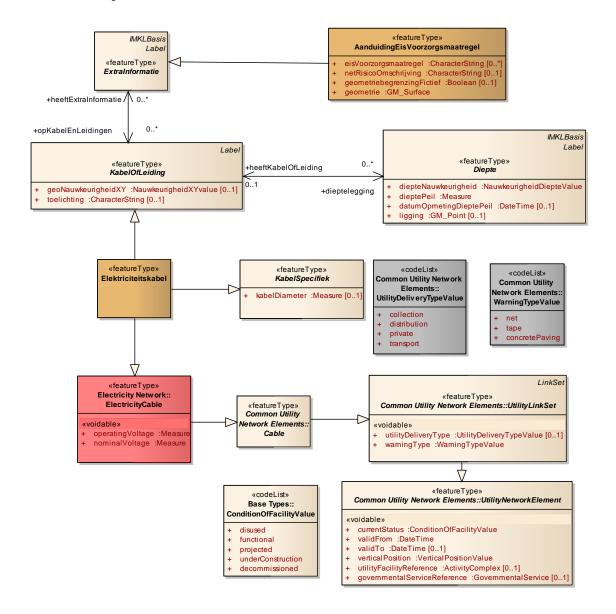

5.2.18 Elektriciteitskabel

Definitie: Een aansluiting of reeks aansluitingen van een nutsvoorzieningennet voor het overbrengen van elektriciteit van de ene locatie naar een andere.

Bron: INSPIRE

De elektriciteitskabel overerft van INSPIRE operatingVoltage en nominalVoltage en via UtilityLinkSet is de status, warningTypeen het distributietype opgenomen. Het distributietype is daarbij geen verplichte WION informatie. WarningType is een boven de kabel liggend waarschuwingsmechanisme voor een ondergronds netelement. Het attribuut "operatingVoltage" beschrijft de gebruiks- of bedrijfsspanning op de leiding. "nominalVoltage" beschrijft de nominale systeemspanning op de plaats van levering. Voor de rest gelden de KabelEnleiding attributen.

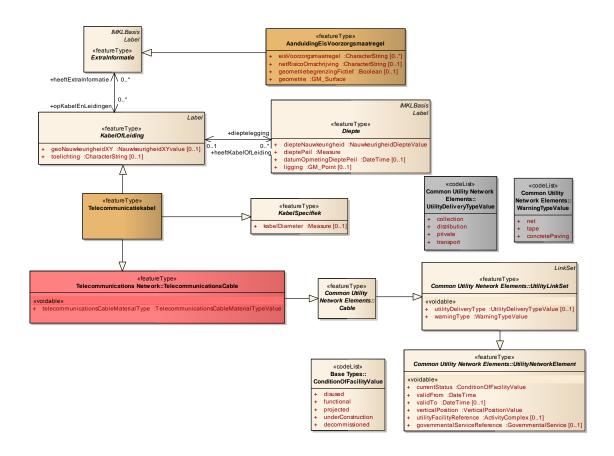

5.2.19 Telecommunicatiekabel

Definitie: Een aansluiting of reeks aansluitingen van een nutsvoorzieningennet voor het overbrengen van signaalinformatie van de ene locatie naar een andere.

Bron: INSPIRE

Van INSPIRE wordt een CableMaterialType toegevoegd en via UtilityLinkSet is de status, warningType en het distributietype opgenomen. Het distributietype is daarbij geen verplichte WION informatie. WarningType is een boven de kabel liggend waarschuwingsmechanisme voor een ondergronds netelement. Voor de rest gelden de KabelEnleiding attributen.

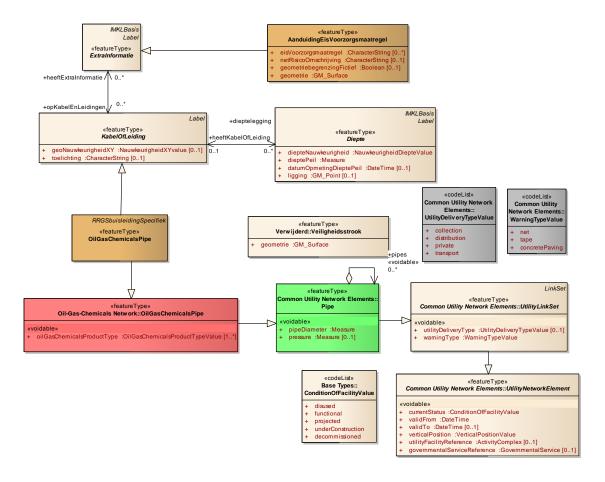
5.2.20 Olie-gas-chemicalienpijpleiding

Definitie: Een pijpleiding voor het overbrengen van olie, gas of chemicaliën van de ene locatie naar een andere.

Bron: INSPIRE

Uit INSPIRE wordt oilGasChem ProductType toegevoegd en via UtilityLinkSet is de status, warningType en het distributietype opgenomen. Het distributietype is daarbij geen verplichte WION informatie. WarningType is een boven de kabel liggend waarschuwingsmechanisme voor een ondergronds netelement. Voor de rest gelden de KabelEnleiding attributen.

In bijlage 2 staan de mogelijke waarden voor de producttypen.

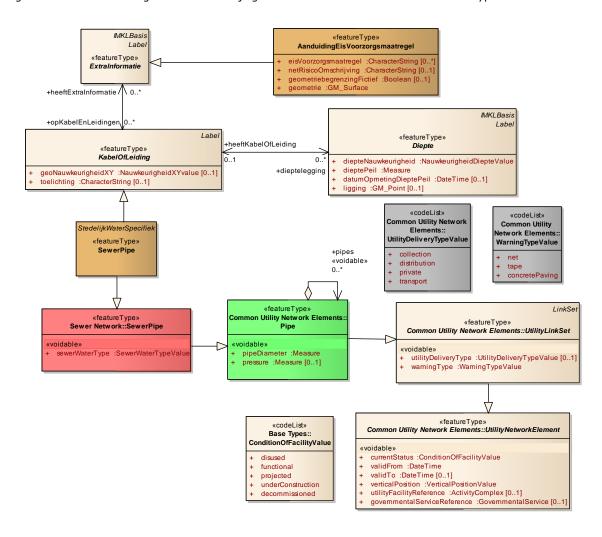

5.2.21 Rioolleiding

Definitie: Een rioleringsleiding voor het overbrengen van afvalwater (rioolwater, hemelwater) van de ene locatie naar een andere.

Bron: INSPIRE (aangepast)

Van INSPIRE wordt SewerWaterType toegevoegd en via UtilityLinkSet is de status, warningType en het distributietype opgenomen. Het distributietype is daarbij geen verplichte WION informatie WarningType is een boven de kabel liggend waarschuwingsmechanisme voor een ondergronds netelement. Voor de rest gelden de KabelEnleiding attributen. In bijlage 2 staan de waarden voor SewerWaterType.

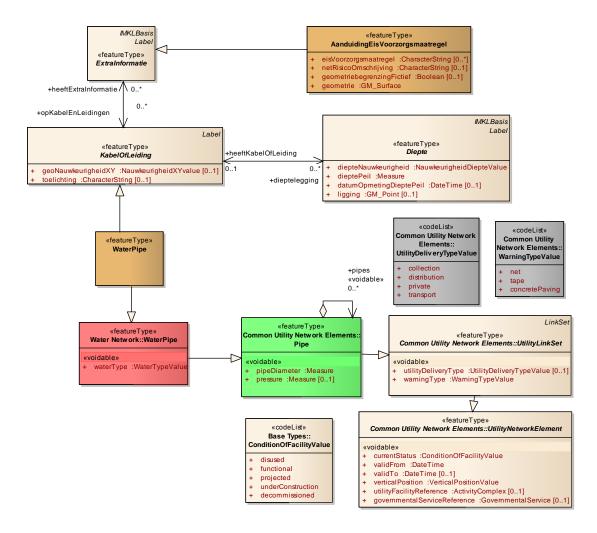

5.2.22 Waterleiding

Definitie: Een waterleiding voor het overbrengen van (drink)water van de ene locatie naar een andere. Bron:INSPIRE (aangepast)

Van INSPIRE wordt waterType toegevoegd en via UtilityLinkSet is de status, warningType en het distributietype opgenomen. Het distributietype is daarbij geen verplichte WION informatie. WarningType is een boven de kabel liggend waarschuwingsmechanisme voor een ondergronds netelement. Voor de rest gelden de KabelEnleiding attributen.

In bijlage 2 staan de waarden voor waterType.

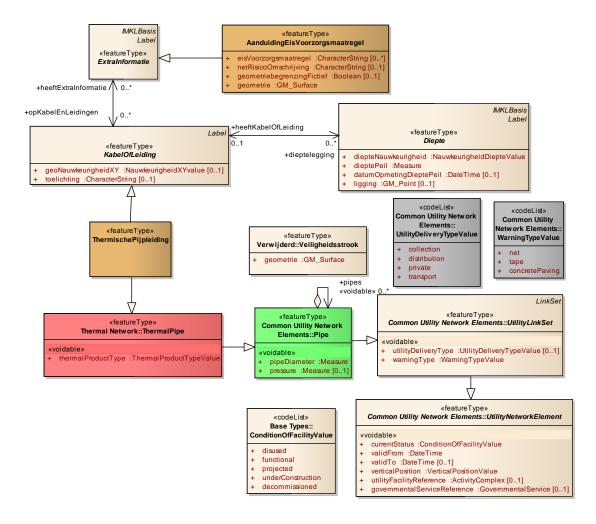
5.2.23 Thermische pijpleiding

Definitie: Een leiding voor het transporteren van warmte of koelte van de ene locatie naar een andere.

Bron: INSPIRE

Van INSPIRE wordt thermalProductType toegevoegd en via UtilityLinkSet is de status, warningType en het distributietype opgenomen. Het distributietype is daarbij geen verplichte WION informatie. WarningType is een boven de kabel liggend waarschuwingsmechanisme voor een ondergronds netelement. Voor de rest gelden de KabelEnleiding attributen.

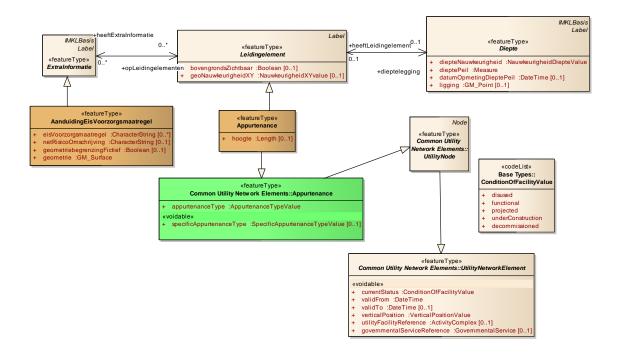
In bijlage 2 staan de waarden voor de producttypen.

5.2.24 Leidingelementen per type net (thema)

De leidingelementen worden niet specifiek per type thema net als de kabels en leidingen gedefinieerd. Leidingelementen hebben een algemene type lijst en een lijst per type net (telecom, elektriciteit, riool, water, gas/olie). Deze lijsten zijn uitbreidbaar. In bijlage 2 staan de waardelijsten met de waarden voor type leidingelement per type kabelOfLeiding.

5.2.25 Identifier management

«dataType» Base Types::Identifier + localld :CharacterString + namespace :CharacterString «lifeCycleInfo, voidable» + versionId :CharacterString [0..1]

Identifiers hebben als functie objecten te kunnen aanwijzen en om aan objecten te kunnen refereren. Ze moeten een object uniek identificeerbaar maken. De systematiek voor het format van een identifier is gebaseerd op de combinatie van een uniek benoemde namespace voor een applicatiedomein (of organisatie-bronhouder) en unieke lokale id's binnen een applicatiedomein. Omdat voor utiliteitsnetten er vele bronhouders zijn is het niet mogelijk om met één namespace te garanderen dat er in de combinatie van namespace en lokale identifier, unieke identifiers ontstaan. Om toch met één namespace te kunnen werken die het apllicatiedomein representeert wordt het volgende voorstel gedaan:

Namespace: 'nl.imkl'

Format lokaalID: bronhoudercode.lokaalID (met een totaal van maximaal 255 tekens)

De namespace wordt geregistreerd in een nationaal namespace register.

De bronhoudercode is uniek en representeert de bronhouder van de gegevens en wordt geregistreerd in een register van de nationale voorziening. Met de bronhouder wordt niet bedoeld de mogelijke inwinner van de gegevens. De code bestaat uit vijf alfanumerieke posities.

Het lokaalID maakt het mogelijk per bronhouder de objecten uniek te identificeren. Het lokaalID is vrij door de bronhouder in te vullen en zal in de meeste gevallen gelijk zijn aan het id in de lokale registratie.

5.2.26 Numerieke waarden.

Numerieke waarden worden opgenomen conform de bij het attribuut opgegeven eenheid en nauwkeurigheid. Indien de waarde als label is opgenomen en dus een alfanumeriek datatype heeft geldt de komma als decimaal scheidingsteken. Voor de in specifieke datatypen gedefinieerde waarden geldt een punt als het afgesproken decimaal scheidingsteken. De specifieke datatypen voor waarden zoals Measure bestaan uit een combinatie van een waarde en een eenheid.

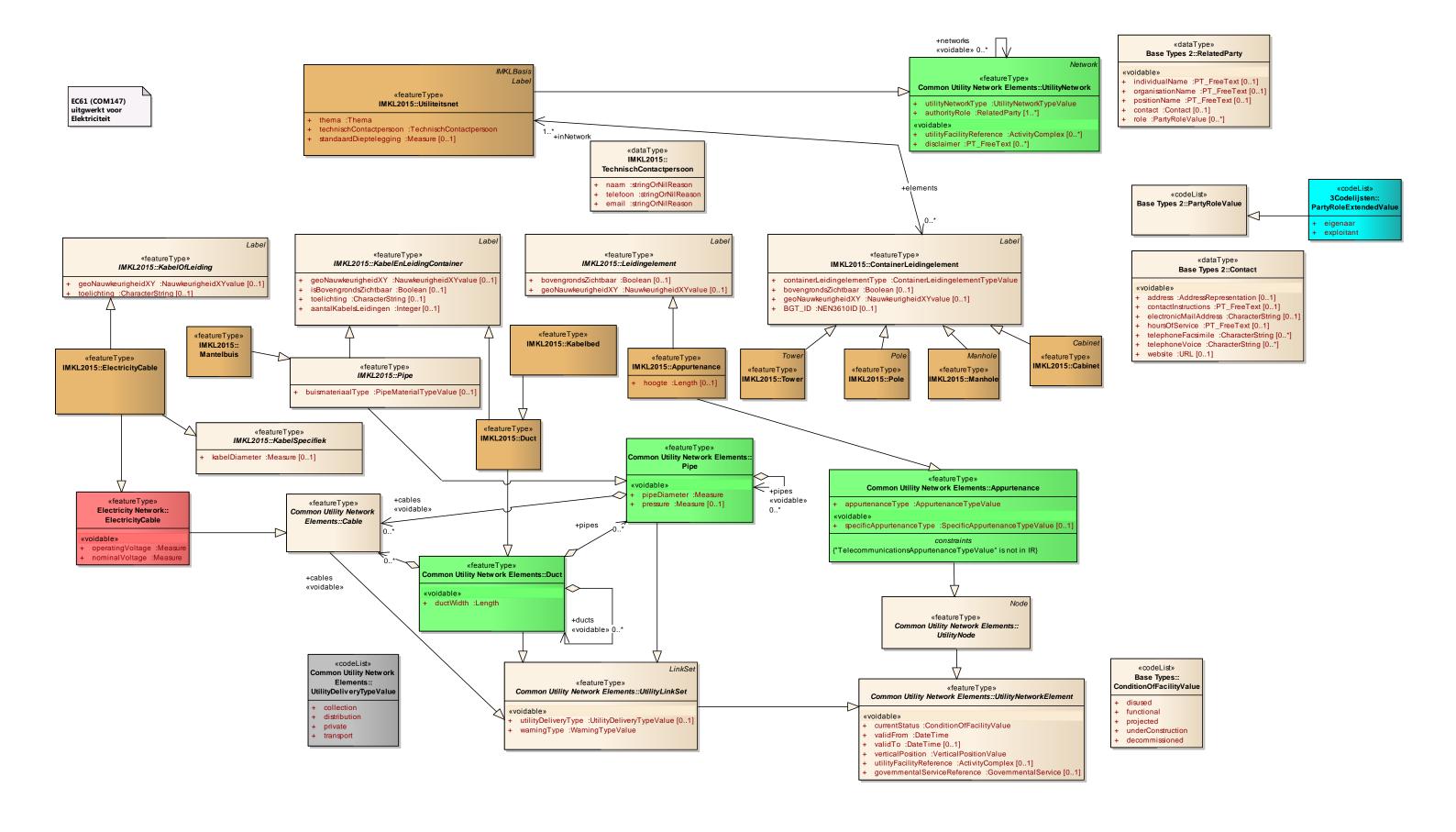
5.2.27 Tijd representatie

NOG UITWERKEN.

IMKL2015 hanteert de ISO 8601 norm voor het beschrijven van tijdsaspecten.

5.2.28 UML - EC61 overzicht.

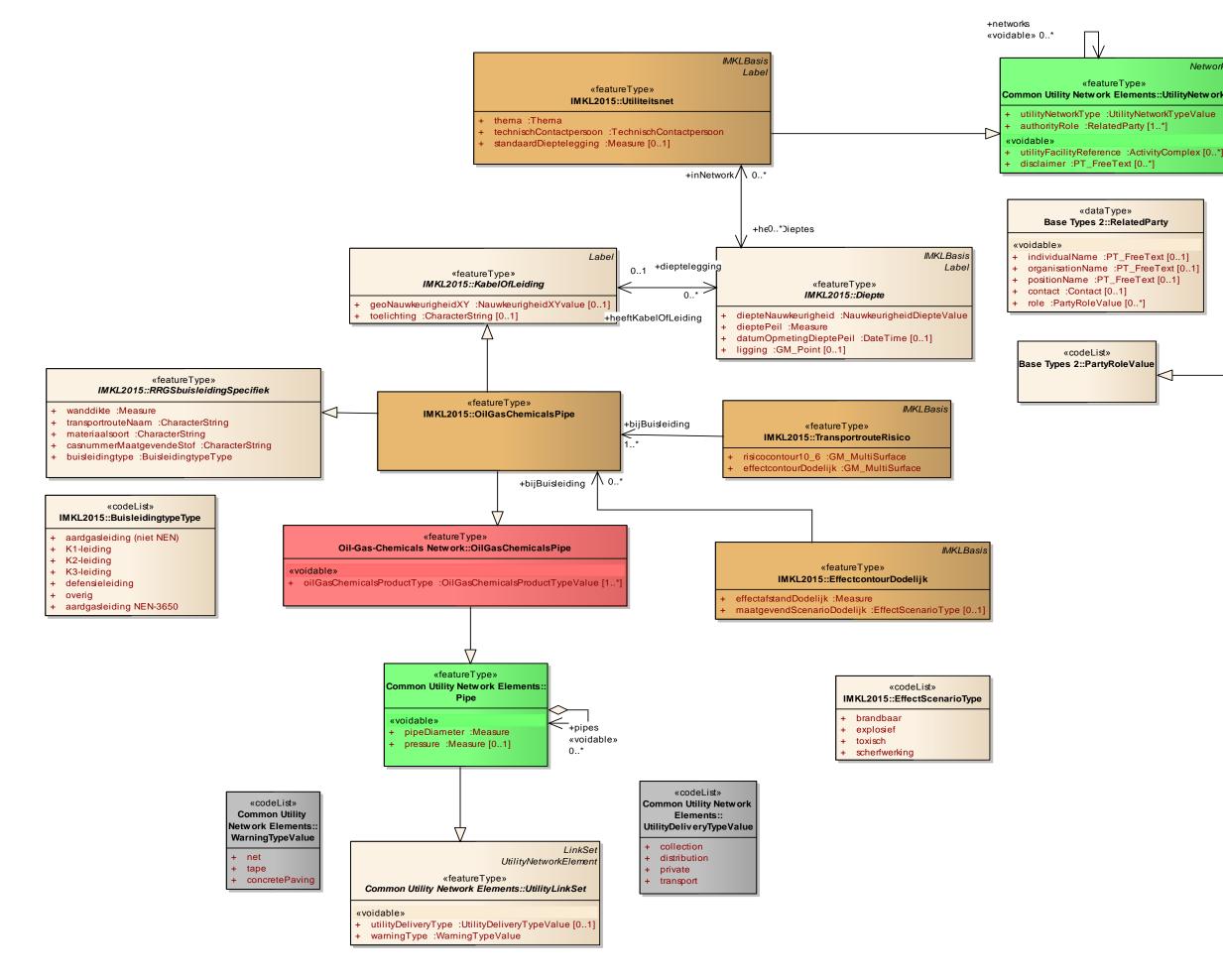
Toelichting op diagram:

Dit diagram is nog in ontwikkeling omdat er nog geen contact is geweest met de stakeholders van het EC61 proces. In deze fase volstaat deze analyse en kan het model worden gebruikt om eisen aan data-uitwisseling voor en impact voor bronhouders van, EC61 te analyseren

Het diagram is alleen uitgewerkt voor het kabeltype elektriciteit. Voor de ander kabel en leiding typen is het vergelijkbaar. De belangrijkste conclusie is dat IMKL2015 – WION volstaat voor het leveren van de EC61 informatie. Er hoeft alleen informatie over mogelijke exploitant of eigenaar van een net bijgevoegd te worden.

5.2.29 UML - Buisleidingen Risicoregister overzicht.

utilityFacilityReference

organisationName

role: beheerder, eigenaar

«codeList»

IMKL2015::

PartyRoleExtendedValue

eigenaar exploitant

disclaimer

alleen:

Networ

Rapport Dataspecificatie IMKL2015

Toelichting op diagram:

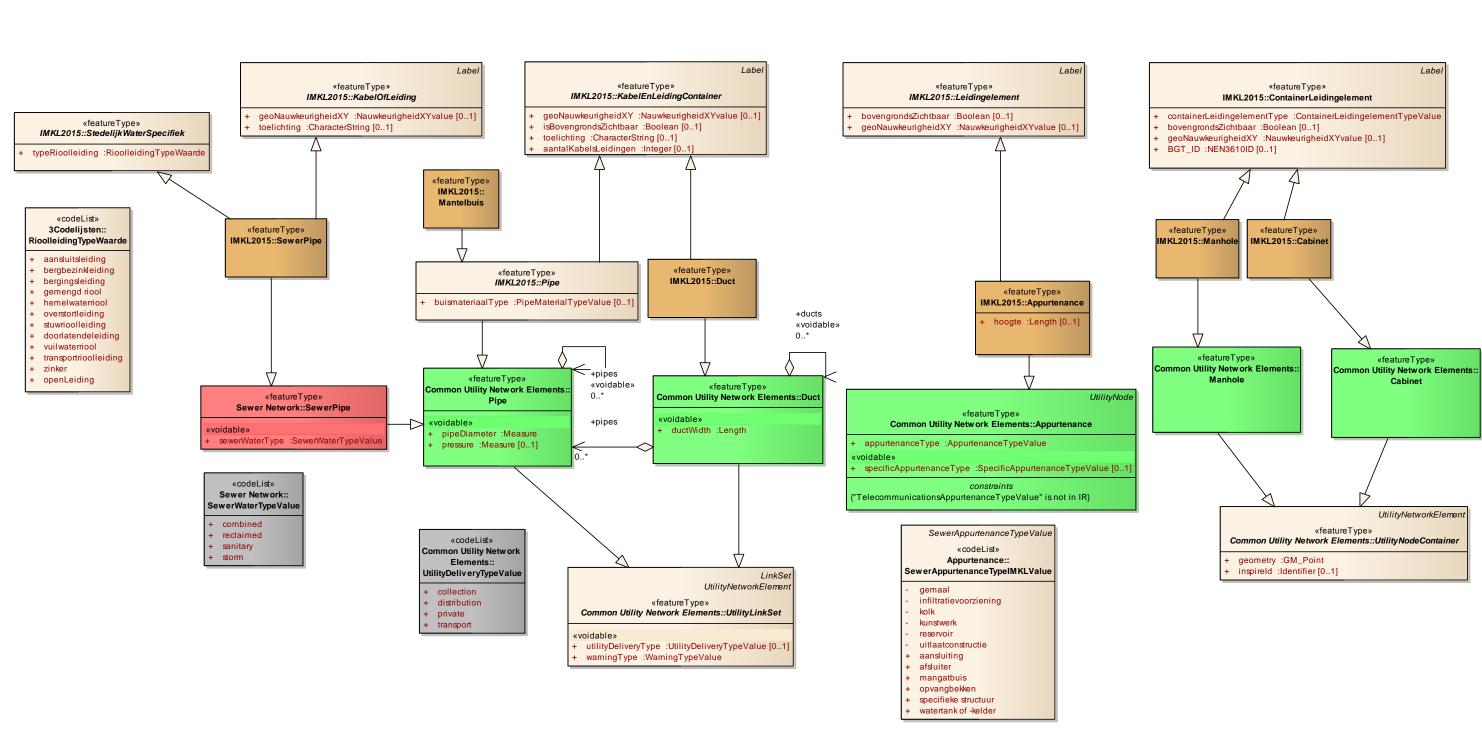
Voor het Risicoregister is van uit het perspectief van de utiliteitsnetten alleen de informatie over buisleidingen gevaarlijke inhoud van belang. Er is een extensie op de OlieGasChemicalienLeiding voor specifieke informatie voor het risicoregister.

Een object OlieGasChemicalienPijpleiding van een net van het thema buisleiding gevaarlijke inhoud krijgt voor uitwisseling naar het risicoregister gevaarlijke stoffen een aantal in het object RRGSbuisleidingSpecifiek gegroepeerde extra attributen. Locatie en een aantal basisattributen worden via INSPIRE en het WION model geleverd. Het object TransportRisico koppelt een risicocontour en een effectcontour aan één of meerdere buisleidingen.

5.2.30 UML - Stedelijk water overzicht.

Toelichting op diagram: Stedelijk water beperkt zich in het IMKL2015 verband tot het thema riool onderdruk en riool vrij verval. Als specifieke informatie is een waardelijst voor type rioolleiding opgenomen. Voor het geografisch informatiemodel van stedelijk water is een afstemming met de Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW) van belang. De waarden uit de waardelijst vinden hun definitie in dat gegevenswoordenboek.

5.3 Objectcatalogus

De IMKL2015 objectcatalogus is opgenomen in een apart document IMKL2015 – Objectcatalogus. In 5.4 en 5.5 zijn de metadata en de lijst met objecttypes opgenomen. Voor de volledige beschrijving wordt naar het document IMKL2015 – Objectcatalogus verwezen.

Objectcatalogus metadata:

Naam van objectcatalogus	IMKL2015
Scope	IMKL2015
Versienummer	IMKL2015 (UML versie 08)
Versiedatum	2015-06-19
Herkomst Definities	Dataspecificatie IMKL2015

5.4 Informatie-elementen gedefinieerd in de objectcatalogus.

Туре	Package	Stereotypes
AanduidingEisVoorzorgsmaatregel	IMKL2015	«featureType»
Aansluitschets	IMKL2015	«featureType»
Adres	IMKL2015	«dataType»
Annotatie	IMKL2015	«featureType»
AnnotatieTypeValue	IMKL2015	«codeList»
Appurtenance	IMKL2015	«featureType»
BestandMediaTypeValue	IMKL2015	«codeList»
Bijlage	IMKL2015	«featureType»
BijlageTypeValue	IMKL2015	«codeList»
Buis	IMKL2015	«featureType»
BuisleidingtypeType	IMKL2015	«codeList»
ContainerLeidingelement	IMKL2015	«featureType»
ContainerLeidingelementTypeValue	IMKL2015	«codeList»
Diepte	IMKL2015	«featureType»
DiepteNAP	IMKL2015	«featureType»
DiepteReferentieValue	IMKL2015	«codeList»
DiepteTovMaaiveld	IMKL2015	«featureType»
Duct	IMKL2015	«featureType»
EffectcontourDodelijk	IMKL2015	«featureType»
EffectScenarioType	IMKL2015	«codeList»
EisVoorzorgsmaatregelBijlage	IMKL2015	«featureType»
ElectricityAppurtenanceTypeIMKLValue	IMKL2015	«codeList»
Elektriciteitskabel	IMKL2015	«featureType»
ExtraDetailinfo	IMKL2015	«featureType»
ExtraDetailInfoTypeValue	IMKL2015	«codeList»

Туре	Package	Stereotypes
ExtraGeometrie	IMKL2015	«featureType»
ExtraInformatie	IMKL2015	«featureType»
ExtraTopografie	IMKL2015	«featureType»
ExtraTopografieTypeValue	IMKL2015	«codeList»
GasDistributieAppurtenanceTypeIMKLValue	IMKL2015	«codeList»
GasunieAppurtenanceIMKLTypeValue	IMKL2015	«codeList»
IMKLBasis	IMKL2015	«featureType»
Kabelbed	IMKL2015	«featureType»
KabelEnLeidingContainer	IMKL2015	«featureType»
KabelOfLeiding	IMKL2015	«featureType»
KabelSpecifiek	IMKL2015	«featureType»
Kast	IMKL2015	«featureType»
KunstwerkDetailschets	IMKL2015	«featureType»
Label	IMKL2015	«featureType»
Leidingelement	IMKL2015	«featureType»
Maatvoering	IMKL2015	«featureType»
MaatvoeringsTypeValue	IMKL2015	«codeList»
Mangat	IMKL2015	«featureType»
Mantelbuis	IMKL2015	«featureType»
Mast	IMKL2015	«featureType»
MateriaalTypeValue	IMKL2015	«codeList»
NauwkeurigheidDiepteValue	IMKL2015	«codeList»
NauwkeurigheidXYvalue	IMKL2015	«codeList»
OilGasChemicalsAppurtenanceITypeIMKLValue	IMKL2015	«codeList»
Olie Gas Chemicalien Pijpleiding	IMKL2015	«featureType»
PartyRoleExtendedValue	IMKL2015	«codeList»
Rioolleiding	IMKL2015	«featureType»
RioolleidingTypeWaarde	IMKL2015	«codeList»
RRGSbuisleidingSpecifiek	IMKL2015	«featureType»
SewerAppurtenanceTypeIMKLValue	IMKL2015	«codeList»
StedelijkWaterSpecifiek	IMKL2015	«featureType»
TechnischContactpersoon	IMKL2015	«dataType»
Telecommunicatiekabel	IMKL2015	«featureType»
TelecommunicationsAppurtenanceTypeIMKLValue	IMKL2015	«codeList»
Thema	IMKL2015	«codeList»
ThermalAppurtenanceTypeIMKLValue	IMKL2015	«codeList»
ThermischePijpleiding	IMKL2015	«featureType»
TopografischObjectTypeValue	IMKL2015	«codeList»
Toren	IMKL2015	«featureType»
TransportrouteRisico	IMKL2015	«featureType»
Utiliteitsnet	IMKL2015	«featureType»

Туре	Package	Stereotypes
WaterAppurtenanceTypeIMKLValue	IMKL2015	«codeList»
Waterleiding	IMKL2015	«featureType»
NEN3610ID	IMKL2015	«dataType»
_ocatorDesignatorTypeValue	Addresses	«codeList»
LocatorLevelValue	Addresses	«codeList»
GeometryMethodValue	Addresses	«codeList»
AddressComponent	Addresses	«featureType»
Measure	ProductionAndIndustrialFacilitiesExte nsion	«dataType»
LegalStatusValue	AdministrativeUnits	
ResidenceOfAuthority	AdministrativeUnits	«dataType»
FechnicalStatusValue	AdministrativeUnits	
AdministrativeBoundary	AdministrativeUnits	«featureType»
AdministrativeUnit	AdministrativeUnits	«featureType»
AdministrativeHierarchyLevel	AdministrativeUnits	«codeList»
Condominium	AdministrativeUnits	«featureType»
Address	Addresses	«featureType»
GeographicPosition	Addresses	«dataType»
AddressRepresentation	Addresses	«dataType»
ocatorDesignator	Addresses	«dataType»
ocatorName	Addresses	«dataType»
StatusValue	Addresses	«codeList»
GeometrySpecificationValue	Addresses	«codeList»
AddressLocator	Addresses	«dataType»
ocatorNameTypeValue	Addresses	«codeList»
ConditionOfConstructionValue	BuildingsBase	«codeList»
ElevationReferenceValue	BuildingsBase	«codeList»
DateOfEvent	BuildingsBase	«dataType»
externalReference	BuildingsBase	«dataType»
leightStatusValue	BuildingsBase	«codeList»
Elevation	BuildingsBase	«dataType»
leightAboveGround	BuildingsBase	«dataType»
AbstractConstruction	BuildingsBase	«featureType»
PipeMaterialTypeValue	Common Extended Utility Network Elements	«codeList»
JtilityNetwork	Common Utility Network Elements	«featureType»
Cabinet	Common Utility Network Elements	«featureType»
JtilityNetworkTypeValue	Common Utility Network Elements	«codeList»
Pipe	Common Utility Network Elements	«featureType»
Pole	Common Utility Network Elements	«featureType»
Duct	Common Utility Network Elements	«featureType»

Туре	Package	Stereotypes	
Tower	Common Utility Network Elements	«featureType»	
Cable	Common Utility Network Elements	«featureType»	
Manhole	Common Utility Network Elements	«featureType»	
AppurtenanceTypeValue	Common Utility Network Elements	«codeList»	
Appurtenance	Common Utility Network Elements	«featureType»	
SpecificAppurtenanceTypeValue	Common Utility Network Elements	«codeList»	
OilGasChemicalsProductTypeValue	Oil-Gas-Chemicals Network	«codeList»	
OilGasChemicalsPipe	Oil-Gas-Chemicals Network	«featureType»	
ElectricityCable	Electricity Network	«featureType»	
ElectricityAppurtenanceTypeValue	Electricity Network	«codeList»	
SewerAppurtenanceTypeValue	Sewer Network	«codeList»	
SewerPipe	Sewer Network	«featureType»	
Sewer Water Type Value	Sewer Network	«codeList»	
OilGasChemicalsAppurtenanceTypeValue	Oil-Gas-Chemicals Network	«codeList»	
ThermalPipe	Thermal Network	«featureType»	
TelecommunicationsCable	Telecommunications Network	«featureType»	
TelecommunicationsCableMaterialTypeValue	Telecommunications Network	«codeList»	
TelecommunicationsAppurtenanceTypeValue	Telecommunications Network	«codeList»	
WaterAppurtenanceTypeValue	Water Network	«codeList»	
WaterTypeValue	Water Network	«codeList»	
ThermalAppurtenanceTypeValue	Thermal Network	«codeList»	
WaterPipe	Water Network	«featureType»	
CadastralParcel	CadastralParcels	«featureType»	
CadastralZoningLevelValue	CadastralParcels	«codeList»	
CadastralZoning	CadastralParcels	«featureType»	
NameStatusValue	Geographical Names	«codeList»	
GrammaticalNumberValue	Geographical Names	«codeList»	
BasicPropertyUnit	CadastralParcels	«featureType»	
GeographicalName	Geographical Names	«dataType»	
GrammaticalGenderValue	Geographical Names	«codeList»	
SpellingOfName	Geographical Names	«dataType»	
PronunciationOfName	Geographical Names	«dataType»	
NativenessValue	Geographical Names	«codeList»	

5.4.1 Geografische objecten

Zie IMKL2015 – Objectcatalogus.

5.4.2 Data typen

Zie IMKL2015 – Objectcatalogus.

5.4.3 Waardelijsten

Zie IMKL2015 – Objectcatalogus.

5.4.4 Geïmporteerde typen (informatief)

Zie IMKL2015 – Objectcatalogus.

Referentie systemen

Dit hoofdstuk beschrijft het referentiesysteem van het data product.

6.1 Ruimtelijk referentiesysteem

Voor het ruimtelijk referentiesysteem gelden er twee situaties: leveren voor INSPIRE en levering voor andere processen.

Voor uitwisseling voor de niet INSPIRE datalevering geldt: Rijksdriehoekmeting (RD).

RD-NAP-coördinaat-referentiesysteem (binnen de Nederlandse kustlijnen). Hiervoor geldt dat de gebruikte horizontale datum Bessel 1841 is en het coördinaatsysteem de stereografische projectie. Als verticale datum wordt het NAP-vlak gebruikt.

Voor RD geldt EPSG code: 28992 Voor RD + NAP geldt EPSG code: 7415

Levering voor INSPIRE: European Terrestrial Reference System 1989 (ETRS1989).

ETRS89 (2D): 4258

ETRS89 + EVRF2000 : 7409 (hoogte in meters tov EVRF2000 (=NAP). Zie voor meer detail hoofdstuk 6 van INSPIRE_Dataspcifications_US_v3.0.

Toelichting:

Het ruimtelijk referentiesysteem beschrijft het meetkundige stelsel waarin de coördinaten van een object betekenis krijgen. In de regel wordt daar een coördinaat referentiesysteem voor gebruikt. Voor Nederland is de Rijksdriehoekmeting (RD) het gangbare referentiesysteem. Dit is echter een referentiesysteem dat alleen voor Nederland van toepassing is en ook alleen voor land, niet zee, is gedefinieerd.

Met de toename van internationale data uitwisseling is er behoefte aan internationaal bruikbare referentiesystemen. ETRS89 is het referentiesysteem dat hieraan voldoet. INSPIRE schrijft het gebruik van ETRS89 voor.

Voor conversie van RD naar ETRS89 zijn er in 2000 officiële conversieregels bepaald. Kanttekening hierbij is wel dat de implementatie van deze conversieregels in de praktijk significante afwijkingen of verschillen geeft. Er wordt daarom op nationaal niveau onderzocht of het niet beter is om ETRS89 als standaard voor de opslag van geo-informatie in te voeren en indien nodig of gewenst naar RD te converteren. Omdat resultaten van dit onderzoek nog niet bekend zijn is voor deze utiliteitsnet-dataspecificatie gekozen voor RD en daarmee voor aansluiting bij de huidige praktijk van de Nederlandse geo-informatie infrastructuur.

Temporeel referentiesysteem

Alle tijdsaanduidingen zijn gebaseerd op de Gregoriaanse kalender en uitgedrukt is overeenstemming met de internationale standaard ISO 8601. Voorbeelden daarvan zijn:

2014 (het jaar 2014); 2014-04 (april 2014); 2014-04-15 (15 april 2014); 2014-04-15T16:30:20+01:00 (15 april 2014, 16:30 20sec, tijdzone UTC+1).

Levering

Dit hoofdstuk heeft alleen betrekking op de geodata, de gevectoriseerde gegevens van een bericht. Andere gegevens zoals bijvoorbeeld detailschets vallen daarbuiten.

7.1 Leveringsmedium

Data worden geleverd via netwerkservices. Van toepassing zijn WMS voor viewservices en WFS voor downloadservices. INSPIRE beschrijft naast WFS ook nog optioneel ATOM feeds als mogelijkheid voor het leveren van data.

7.2 Formaten (encodings)

Het format waarin data worden geleverd is GML 3.2.1. Voor IMKL2015 wordt een GML applicatieschema gemaakt. Voor deze versie van de specificaties is dat nog niet gedaan. Datasets van utiliteitsnetten die conform deze specificatie zijn gemaakt moeten foutloos valideren tegen het IMKL2015 applicatieschema.

Visualisatie

Opgenomen in apart document: Handreiking visualisatieregels – IMKL 2015, $\,$ versie 0.1

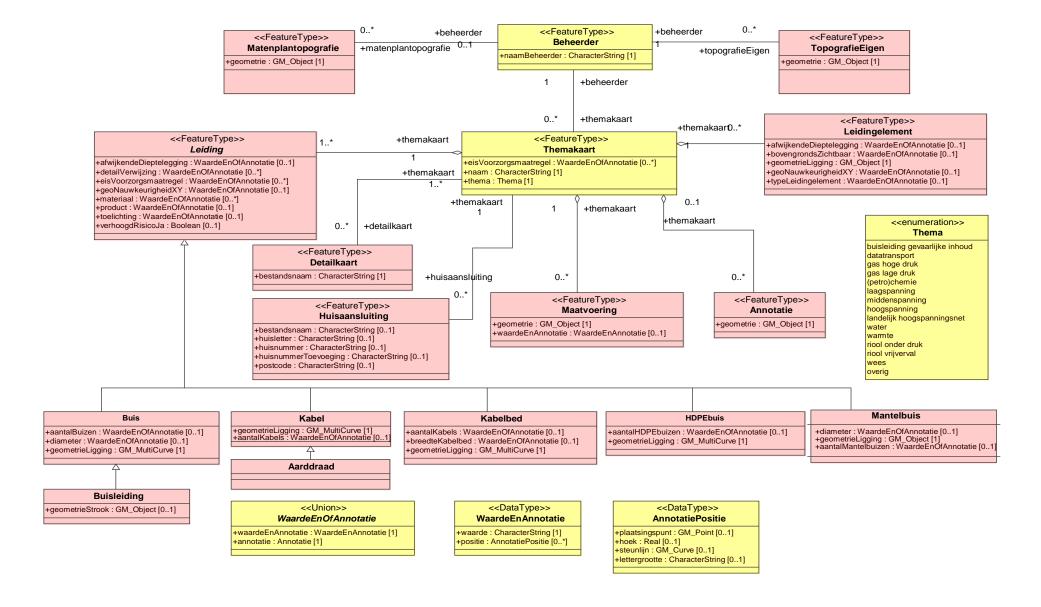
Bibliografie

Dit hoofdstuk beschrijft relevante documenten betrekking hebben op deze dataspecificatie.

- [D2.8.III.6] Data Specification on Utility and Government Services
   Technical Guidelines,
   http://inspire.jrc.ec.europa.eu/documents/Data_Specifications/INSPIRE_DataSpecification_US_v3
   .0.pdf
- [DS-D2.5] INSPIRE DS-D2.5, Generic Conceptual Model, v3.1, http://inspire.jrc.ec.europa.eu/reports/ImplementingRules/DataSpecifications/D2.5-v3.1.pdf
- [D2.10.1] INSPIRE Data Specifications Base Models Generic Network Model, http://inspire.jrc.ec.europa.eu/documents/Data_Specifications/D2.10.1_GenericNetworkModel_v1 .0rc3.pdf
- AGIV IMKL2.2 Data Model, versie 0.13.
- NEN 3610:2011- Basismodel Geo-informatie Termen, definities, relaties en algemene regels voor de uitwisseling van informatie over aan de aarde gerelateerde ruimtelijke objecten. Normcommissie 351 240 "Geo-informatie, Nederlands Normalisatie-instituut.

Bijlage 1: IMKL1.1 (2012)

Bijlage 2: IMKL2015 waardelijsten.

OPMERKING: Opgenomen in apart document.

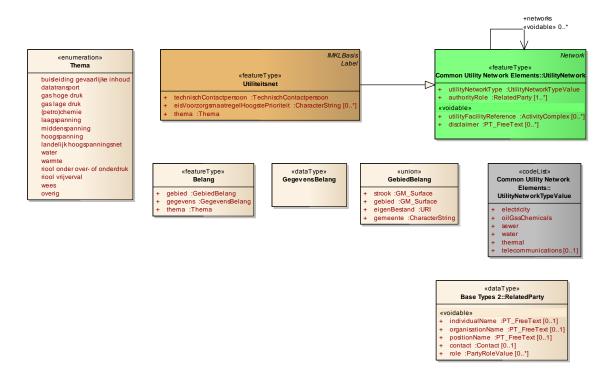
Hoofdstuk 12

Bijlage 3: Model voor opnemen Belang en Belangenstrook

DIT HOOFDSTUK IS ONDER BEWERKING.

Belang, Belangenstrook

Definitie: Gebied waar een netbeheerder een belang, verantwoordelijkheid, heeft in relatie tot een utiliteitsnet of delen daarvan.

Figuur x: Belang, gegevens en gebied. Om het belang van een netbeheerder op een utiliteitsnet of delen daarvan middels een gebied aan te geven.

Bijlage 4: Aanlevering en uitlevering eis voorzorgsmaatregel.

----- Informatief -----

OPMERKING: Mogelijk niet meer relevant voor deze versie